Ազգ
Azg

20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2007 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 171 (3823)

Հռոմի պապը չի ընդունել Կոնդոլիզա Ռայսին

Հռոմի պապ Բենեդիկտոս 16-րդը հրաժարվել է ընդունել ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսին: Վերջինիս հաղորդել են, որ պապը արձակուրդում է եւ չի կարող պետքարտուղարի հետ հանդիպել: Իտալական թերթերը պապի այս քայլը գնահատում են որպես ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության նկատմամբ անհամաձայնության նշան:

Պայթյուն Բեյրութում

Բեյրութում ավտոմեքենայի մեջ տեղադրված ռումբի պայթյունից, ըստ նախնական տվյալների, զոհվել է 9 մարդ, կան 40 վիրավորներ: Պայթյունը տեղի է ունեցել քրիստոնեաբնակ Սին-ալ-Ֆիլ թաղամասում, որը Բեյրութի արվարձաններից մեկն է: Հաղորդվում է, որ պայթուցիկը տեղադրված է եղել Լիբանանի խորհրդարանի պատգամավոր Անտուան Ղանեմի մեքենայի մեջ, վերջինս զոհվել է: Ղանեմը հայտնի էր իր հակասիրիական հայացքներով: Հաջորդ շաբաթ հավաքվելու է Լիբանանի խորհրդարանը՝ ընտրելու երկրի նոր նախագահին:

ՀՅԴ-ն թեկնածու է առաջադրում՝ հասարակության մեջ բանավեճ առաջացնելու համար

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մինչ ՀՅԴ-ն գերագույն ժողով էր գումարել ԼՂՀ-ում, մամուլը բավական ակտիվ քննադատեց ՀՅԴ-ին այն պահվածքի համար, որ իշխանություն լինելով՝ իրեն իշխանության եւ ընդդիմության այլընտրանքն է համարում, իշխանական բարիքներից օգտվելով՝ գտնում է, թե անօրինականություններից հեռու է, հանդես է գալիս սրիտակ ձեռնոցներով: Քննադատություն չպակասեց նաեւ գործընկեր ՀՀԿ-ի եւ «Բարգավաճ Հայաստան»-ի ներկայացուցիչների տեսակետներում, որոնք չեն ընկալում գործընկերոջ պահվածքը:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Երկու թեկնածու թողնել՝ նոյեմբերյան արտակարգ ժողովում մեկին որոշելու համար. ԳԺ այս որոշումն էլ հակադարձումների ենթարկվեց՝ որակվելով որպես ավելի շատ քաղաքական սրյուկ, փիար եւ այլն: «Ոսկե Քար» ակումբում հյուրընկալված ՀՅԴ ԳՄ ներկայացուցիչ Արմեն Ռուստամյանը այս եւ այլ բազմաթիվ հակադարձումների արձագանքեց: Նա նկատեց, որ նախագահության սեփական թեկնածուի առաջադրումը նախ հասարակության մեջ բանավեճ առաջացնելու նպատակ է հետապնդում, քանի որ հավասարակշռված իշխանություն ունենալու համար նախագահական ընտրություններն առնվազն երկու հարց պետք է լուծեն. նախ ընտրությունները պետք է դառնան իրական, որի համար երկրում բանավեճ պետք է ծավալվի. քանի որ նախագահի ընտրությունը կանխորոշում է երկրի հետագա ռազմավարությունը, ռազմավարական մակարդակով ոտ պետք է գնա:

Տես էջ 3

ԳՐԳՌՈՒԹՅՈՒՆ

Պարտիզանական պատերա՞զմ Ջավախքի հայերի դեմ

Վրացի «հայրենասերները» «ընդունում են» Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի կորուստը

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Մենք զտարյուն վրացիներս, մեր հայրենիքը՝ Վրաստանը սիրող հայրենասերներս, ընդունել ենք այս հայտարարությունը կապված մեր երկրի անվտանգության ու ինքնիշխանության, տարածքային ամբողջականության դեմ անջատողական երեւույթների վտանգի մեծացման հետ: Վրաստանի տարածքում պառակտողական գործունեություն են տանում անօրինական կազմակերպություններ՝ ուղղված Վրաստանի ազգային շահերի դեմ... Վրացական նոր տարածքների կորուստը մեր ազգի համար կարող է աղետ դառնալ...», հատկապես ադրբեջանական կայքէջերի մատուցմամբ, նման հայտարարություն են տարածել իրենց «Վրաստանի հայրենակիցների միություն» ներկայացնող մի խումբ մարդիկ՝ ստորագրելով՝ Գոգի Չիղաշվիլի, Գիվի Սալուկաձե, Ամիրան Աբաշիձե, Աբել Ջավախաշվիլի եւ այլք:

Բնականաբար, բավարար չէ լրջությունն այսօրինակ հայտարարությանը գնահատական տալու համար, բացի «ծայրահեղական-ծաղրածական» լինելուց: Բայց միանգամից աչքի է զարնում «Վրացական նոր տարածքների կորուստը» արտահայտությունը: Դժվար թե իրեն հայրենասեր ու ծայրահեղական դրսեւորումների ունակ համարող այս կառույցի պատասխանատուներն իրենց թույլ տային հենց այսօրինակ արտահայտություն:

Ինչ է, ստացվում է, որ հենց հայրենասեր վրացիներն արդեն իսկ համակերպվե՞լ են, որ Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան կորուստներ են Վրաստանի համար: Տվյալ դեպքում ավելի շուտ ադրբեջանական հասարակության մեջ տարածված այն դիրքորոշումն է, թե Ղարաբաղն այլեւս վերադառնալի չէ:

«Ծայրահեղ հայրենասիրական» հիշատակված կառույցի հայտարարության այսօրինակ նախաբանը, պարզվում է, վերաբերում է Ջավախքի հայերին: «Հայերը, որ մեզ հետ հարեւանությամբ ապրել են դարեր եւ ում մենք տեղ ենք տվել մեր հողի վրա, արդեն տարածքային պահանջներ են ներկայացնում Վրաստանին»: Հայտարարության համաձայն, իբր Սամցխե-Ջավախքեթիում ապրող հայերը պարտիզանություն են սկսել եւ եթե նրանց չկանգնեցնեն, ապա կարճ ժամանակից Սամցխե-Ջավախքեթին եւ հարակից շրջանները կմիացվեն Հայաստանին:

Իսկ առավել հետաքրքրական է, որ իրենց հայրենասեր որակող ինչ-որ անձինք, չգիտես ինչու, հանկարծ որոշել են լուրջ վերաբերվել իբր անջատողական ձգտումներին: «Նախկինում մենք վրացի հայրենասերներս, լուրջ չէինք ընդունում հայերի նման նկրտումները: Բայց այսօր հայկական անջատողականությունն իրական վտանգ է դառնում Վրաստանի եւ վրացիների համար»:

Տես էջ 3

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վրաստանի դեսպանատունը զգուշացնում է

Հայաստանում Վրաստանի դեսպանատունը պաշտոնական հաղորդագրություն է տարածել, որում զգուշացնում է Աբխազիայի եւ Ցխինվալիի տարածաշրջաններում ներդրումների կատարման անօրինականության մասին: Ըստ հաղորդագրության, նմանատիպ ներդրումները համարվում են իրավական հիմքից զուրկ եւ անվավեր: Այս թեմային ավելի մանրամասն կարող եք ծանոթանալ «Ազգ»-ի մոտակա համարներից մեկում, որտեղ կներկայացվի Հայաստանում Վրաստանի դեսպան Ռեւազ Գաչեչիլաձեի հարցազրույցը:

Հայկական հարցին սատարողներն ավելանում են

ԱՄՆ-ի Հայ դատի գրասենյակից հաղորդում են, որ հայկական հարցին աջակցող խմբին միացել են սենատոր Փաթի Մարեյը եւ կոնգրեսական Լաուրա Ռիչարդսոնը: Այսպիսով Ցեղասպանության բանաձեւին սատարողների թիվը Ներկայացուցիչների պալատում հասել է 226-ի, իսկ Սենատում՝ 32-ի:

PKK-ականների հետ բախումներում սպանվել է Թուրքիայի ԱԳ նախարար Բաբաջանի զարմիկը

Երբ Թուրքիայի արտգործնախարար Ալի Բաբաջանն ուղեւորվել է Միացյալ Նահանգներ՝ ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի նիստին մասնակցելու գլխավոր առաջադրանքով, որը հրավիրվելու է սեպտեմբերի 21-ին Նյու Յորքում:

Նույն օրը Բիթլիսում մի խումբ PKK-ականներ հարձակվել են անվտանգության ուժերի պահակակետի վրա, որի հետեւանքով սպանվել է մեկ զինծառայող, մյուսը՝ վիրավորվել: Պարզվել է, սպանված զինծառայողը, շարքային Էրքութ Բաբաջանը Թուրքիայի արտգործնախարար Ալի Բաբաջանի զարմիկն է: Երբ այդ մասին ինտերնետային էջում տեղեկացրել է «Միլլիեթ» թերթը:

Հ. Չ.

Վաղվա «Ազգ. Մշակույթ-Հավելվածում»

«Սարգիս Խաչենց» հրատարակչությունը օրերս լույս կընծայի գրող, թարգմանիչ Կարպիս Սուրենյանի «Օրագիր. 1943-2001» 2-րդ գիրքը: Նախորդ եւ այս երկու ստվար հատորներով Սուրենյանն, ըստ էության, դառնում է վերջին 60 տարիների մեր կյանքի ճշմարիտ վավերագիրը՝ կարեւոր սկզբնաղբյուր հետագա ուսումնասիրությունների համար, եւ որ կարեւորն է՝ գեղարվեստական ինքնեղությամբ եւ արժեքով: Գրքի հանգամանալի մեկնաբանությունները՝ Յուրի Խաչատրյանի «Կարպիս Սուրենյան, Վեպ» կամ Մայրամուտի լույսը» հրապարակման մեջ:

Իր կյանքի էջերից թանկ հիշողություններ է պատմում Հակոբ Հակոբյանը՝ «Հանդիպում տարաբախտ նկարիչ Մարկոս Գրիգորյանի հետ» հոդվածում: Շատ հետաքրքրական հրապարակում է «Բռունցքն ու գրիչը հայ հրապարակագրութեան մէջ» նյութը Երվանդ Ազատյանի հեղինակությամբ՝ Լոս Անջելեսում լույս տեսնող «Նոր կեանք» շաբաթաթերթի հրատարակիչ-խմբագիր Գրիգոր Շենյանի նկատմամբ գործադրած բռնության տասնամյակի առիթով: Մերժելի մի արարք, որն ունեցել է իր նախադեպերը (Արփիար Արփիարյան, Վահան Թեքեյան) եւ շարունակվում է մեր օրերում:

Հանդիպման մեր «սրահի» հյուրն է թարգմանիչ, խմբագիր, փիլիսոփա Սերգեյ Ստեփանյանը, որի հետ Մելանյա Բադալյանի զրույցը «Ռուբիկոն» հանդեսի սեպտեմբերյան համարի առիթով՝ շոշափում է թարգմանական արվեստի՝ եւ մտավորական հետաքրքրությունների մի շարք հարցեր:

Կատարելագործել հարկահավաքումն ու նվազեցնել մենաշնորհների ազդեցությունը

Այս խորհուրդներն է Հայաստանի իշխանություններին տվել ԱՄՀ պատվիրակությունը

Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) փոխնօրեն Լորենսո Պերեսի գլխավորած պատվիրակությունը Հայաստանում գտնվելու վերջին օրը, երկրի ղեկավարների եւ ֆինանսատնտեսական ոլորտի պատասխանատուների հետ հանդիպումներից հետո երեկ հանդիպեց լրագրողների հետ: Պատվիրակության Հայաստան այցելության նպատակն էր աղքատության կրճատման եւ տնտեսական աճի ծրագրի ամփոփիչ ստուգման համար քննարկումներ անցկացնելն ու 2008-ի բյուջեի վերաբերյալ պայմանավորվածություններ ձեռք բերելը:

Ըստ ԱՄՀ պատվիրակության տրամադրած տեղեկատվության, պահպանվում են տնտեսության բարձր՝ երկնիշ աճի ցուցանիշները, ցածր գնաճը եւ հարկահավաքման մակարդակի ավելացումը: 2008-ի հեռանկարը գնահատվում է դրական: Նշվում է, որ արտարժույթի ներհոսքը կպահպանվի եւ երկրի արտաքին մրցունակությունը պահպանելու համար. շրջահայաց դրամավարկային եւ հարկաբյուջետային քաղաքականությանը զուգահեռ, հարկ է վերացնել տնտեսական աճի կառուցվածքային խոչընդոտները:

Հարկաբյուջետային քաղաքականության առումով ԱՄՀ-ն կարեւորում է ՀՆԱ-հարկային եկամուտներ գործակցի բարձրացումը՝ ենթակառուցվածքների վերականգնումը ֆինանսավորելու, աղքատության կրճատման եւ գործարարության միջավայրը բարելավելու տեսանկյունից:

Դրամավարկային քաղաքականության մեջ Կենտրոնական բանկը պետք է պատրաստ լինի ավելի մեծ զսպողական քաղաքականություն իրականացնելու, եթե սննդամթերքի եւ էներգակիրների բարձր գներն առաջացնեն գնաճային ճնշումներ: Բացի այդ, ԿԲ-ին խորհուրդ է տրվում շարունակել բանկերին խիստ նորմատիվային պահանջներ ներկայացնել եւ խրախուսել ռիսկերի կառավարման թափանցիկությունը:

Այդուհանդերձ, ԱՄՀ պատվիրակությունը գտնում է, որ հարկ է բարձրացնել հարկահավաքման արդյունավետությունը, թափանցիկությունը եւ արդարացիությունը, ներմուծման մեջ նվազեցնել մենաշնորհային գործելակերպը, վերացնել ներկայիս հարկային արտոնությունները եւ չսահմանել նորերը:

«Ազգի» այն հարցին, թե «Ինչ խորհուրդ են տվել ԱՄՀ ներկայացուցիչները Հայաստանի կառավարությանը մենաշնորհների նվազեցման առումով այն դեպքում, երբ մեր օրենսդրությամբ մենաշնորհն արգելված չէ», Լորենսո Պերեսը պատասխանեց, որ իրականում կոնկրետ առաջարկություններ իրենք չեն արել: Պարզապես փորձել են համոզել, որ նոր ընկերությունների շուկա մտնելիս խոչընդոտներ չլինեն եւ որ տարբեր ընկերությունների նկատմամբ լինեն հավասար պայմաններ:

Հարկային վարչարարության կատարելագործման մասին խոսելիս ԱՄՀ փոխտնօրենը նշեց, որ Հայաստանի կառավարությունը բավական ժամանակ լուրջ քայլեր է ձեռնարկում այս ուղղությամբ: Դա, սակայն, չի նշանակում, որ հնարավոր չէ ավելին անել: Մասնավորապես, առաջարկվել է եկամտահարկի եւ շահութահարկի փոխարեն կիրառել ինքնագնահատման համակարգը, որը նվազագույնի կհասցնի չարաշահումների հնարավորությունն այստեղ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Սեմինարները՝ նախագահական նկրտումների քարոզչության միջոց

Ազնիվ չէ

Հայաստանում 2008-ին սպասվող նախագահական ընտրությունները քիչ կրքեր չեն բորբոքում, չնայած ընդհանուր այն մոտեցմանը, թե այլընտրանք, ըստ էության, Սերժ Սարգսյանի թեկնածությանը չկա կամ էլ չի կարող լինել: Բնավ նպատակ չունենալով անդրադառնալ նախագահական ընտրությունների նախաշեմին գործի դրված տեխնոլոգիաներին ու դիտորդական առավելություններին զարմանքի որեւէ առիթ չթողնելու ձգտումներին՝ թերեւս ընտրենք մի այնպիսի կատեգորիա, որ հարգի չէ քաղաքականության մեջ:

Խոսքն ամենասովորական ազնվության մասին է: Այնպիսի մի հասկացության, որ հազվադեպ հանդիպող էլ չի որակվում, գրեթե «մեռած» կատեգորիա է: Սակայն դեռեւս կան ոլորտներ, կան կիրառության այնպիսի հատվածներ, որտեղ ազնվությունը պահանջված է՝ անկախ նպատակից կամ խնդիրների բազմազանությունից:

Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնը երեկ կազմակերպել էր «ՀՀ դրամի «վարքագիծը». տնտեսական եւ քաղաքական պատճառներն ու հետեւանքները» սեմինար-քննարկում: Ավելին, քան ուշադիր դիտումը սեմինարի վերտառության, պետք չէ հասկանալու համար, որ գործ չունենք սեմինարի հետ: Ավելի շուտ կարող է տպավորություն ստեղծվել, թե վերնագիրը մեջբերում է ինչ-որ մեկի քաղաքական ելույթից, կամ էլ դուրս է եկել, ոչ ավել, ոչ պակաս, ընդդիմության ջատագով իրեն համարող հոդվածագրի գրչի տակից:

Անժխտելի է, որ վերջին ժամանակներս Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնը իսկապես բարձրացնում է հասարակությանը մեծապես հուզող հարցեր: Բնականաբար, հնարավոր, անգամ կոռեկտ չէ քննադատել այդ քննարկումների ձեւաչափն ու իրականացման մեթոդաբանությունը, քանի որ դա ամբողջությամբ հենց կենտրոնի որոշելիք խնդիրն ու իրավասությունն է:

Սակայն այդ «քննարկման» ներկայությունը հիմնականում մեկ ընդհանրական կարծիքի է հանգեցնում. Րաֆֆի Հովհաննիսյանը սկսել է նախագահական ընտրապայքարի իր քարոզչական արշավը: Բարով, թերեւս կարելի է, ինչպես մյուս հավանական թեկնածուներին, Հովհաննիսյանին եւս մաղթանքներ հղել, մեկ է, դրանից նրա հաջողությունը ոչ կավելանա, ոչ էլ կպակասի: Բայց այդ դեպքում գոնե կարիք կա միջոցառմանը հրավիրելիս տեղեկացնել այնպես, ինչպես պահանջում է օբյեկտիվությունը: Այս հարցը չէր առաջանա, եթե քննարկում-սեմինարն ավելի շուտ քննադատելու կարողությունների մրցասպարեզ չհիշեցներ:

Եվ վերջին մի դիտարկում. եթե իսկապես հրավիրում եք լուսաբանելու սեմինար, բարի գտնվեք գոնե վերնագրում քաղաքական կտրվածքով դատողությունից զերծ մնալ: Այլապես դա հնարավորություն կտա մեղադրելու սիրողական մոտեցման որդեգրման մեջ, ինչն, ազնիվ գնահատմամբ, բնավ էլ Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնի գնահատականը չէ:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԺԿ-ն կարեւորում է միասնական թեկնածուի անհրաժեշտությունը եւ առաջնային չի դարձնում իր թեկնածուի հարցը

Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության (ՀԺԿ) քարտուղար **Գրիգոր Հարությունյանը** երեկ «Փաստարկ» ակումբում հայտարարեց, որ «երկրում ստեղծված իրավիճակն ուժերի համախմբում է պահանջում», ուստի ընդդիմությունը նախագահական ընտրություններին պետք է փորձի հանդես գալ մեկ թեկնածուով: ՀԺԿ քարտուղարի խոսքով, ինքն այնքան միամիտ չէ, որ մտածի, թե մեկ թեկնածու կլինի, բայց այդուհանդերձ հարկավոր է հասնել «առավելագույնս մեկ թեկնածուով» մասնակցությանը:

Պնդելով մեկ թեկնածուի գաղափարը՝ կուսակցության քարտուղարը շեշտեց, որ միասնական թեկնածուի անհրաժեշտությունը կարեւորում են՝ առաջնային չհամարելով իրենց կուսակցության թեկնածուի հարցը: Ինչ վերաբերում է «մեսելիցյան» հանդիպումներին, որոնք այլեւս տեղի չեն ունենում, Գրիգոր Հարությունյանը նկատեց. «Քաղաքական ուժերը պետք է նախապես համաձայնության գան»: Ընդդիմադիր ուժերի հետ ՀԺԿ-ն հանդիպումներ ունենում է, բայց վերջնական արդյունքին դեռ մոտ չեն: Քարտուղարը կարծում է, որ միասնական թեկնածու համարվելու արժանավորներ շատ կան, բայց անուններ չցանկացավ տալ: Ինչ վերաբերում է առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, Գ. Հարությունյանը համոզված է, որ նա կարող է համախմբող դեր կատարել: Նրա խոսքով, առաջին նախագահը դեռ ոչինչ չի ասել, բայց իշխանությունների պահվածքից երեւում է, որ նրանք էլ են սպասում Տեր-Պետրոսյանի խոսքին:

Գրիգոր Հարությունյանն ասուլիսը սկսեց լրագրողների նկատմամբ բռնություններն, ինչպես նաեւ նախօրեին Դավիթաշենում հնչած կրակոցները դատապարտելով: «Տեղի կռվի» եւ մյուս «հերոսությունների» փորձն ունեցող մեր երկրի համար կուսակցության քարտուղարը վերը նշվածը տրամաբանական է համարում՝ միեւնույն ժամանակ նշելով, որ երկրի իշխանությունն այնպիսի իրավիճակ է ստեղծել, որ չի կարող պայքարել նման երեւույթների դեմ: Ազգային ժողովի կողմից գլխավոր դատախազի նշանակմանն անդրադառնալով՝ ՀԺԿ քարտուղարն ընդգծեց, որ դրանով երեւաց, թե ինչպիսի ընդդիմություն կա ԱԺ-ում: Իհարկե, ՀԺԿ ներկայացուցիչը չմեղադրեց ընդդիմություն համարվող ՕԵԿ-ին եւ «Ժառանգությանը», այլ մեղադրանքն ուղղեց իշխանություններին, որոնք այնպիսի «ԱԺ են ստեղծել, որ իրենց ուզածն անցկացնեն»:

«Չեմ կարծում, որ ընդդիմադիրների այս բանակցությունները սիզիֆյան աշխատանք են լինելու եւ կրկին արդյունք չեն տալու, ու ընդդիմությունն այդպես էլ չի միավորվի, որովհետեւ նրանցից յուրաքանչյուրը կաշկանդված է իր սկզբունքներով ու շահերով», **«Ազգի»** հարցին Գրիգոր Հարությունյանը պատասխանեց. «1995-ին «Արդարություն» դաշինքը համախմբում չէ՞ր: Դուք ավելի շատ կենտրոնանում եք 2007-ի ընտրության վրա: Դուք ի՞նչ եք կարծում, 25 քաղաքական ուժեր կարող էին միասնական գնալ ընտրության, բայց չէ՞ որ «Արդարություն» դաշինքը միավորում էր: Այստեղ բավական խնդիրներ կան, այդպես միանշանակ չի կարելի ասել: Դա չէ պատճառը, որ ընդդիմությունը չմիավորվեց, իշխանության տված խայծն է, որ ասի, տեսեք, չմիավորվեցին»: Մեր հաջորդ հարցին, թե Դաշնակցության՝ նախագահի 2 թեկնածուի անուն հոլովելու հանգամանքը կարո՞ղ է նշանակել, որ իրական պայքար կլինի հենց իշխանական թեւում, թե՞ դա ուղղակի մարտավարություն է, ՀԺԿ քարտուղարն արձագանքեց. «Դժվար է ասել, ոչինչ չեմ բացառում»:

Իսկ ընդհանրապես ՀՅԴ-ի հայտարարության առնչությամբ, թե իրենք պետք է ընտրություն կատարեն Վահան Հովհաննիսյանի եւ Արմեն Ռուստամյանի միջեւ, Գրիգոր Հարությունյանը մեկնաբանում է երկու տարբերակով. «Առաջինը՝ ՀՅԴ-ն չի կարողացել մեկ թեկնածու գտնել հենց իր մեջ, ընդհանուր հայտարարի չի եկել, երկրորդը՝ երեւի, որպեսզի ցույց տան, որ երկու թեկնածու ունեն»:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՄԵԴԻԱԴԱՇՏ

«Նախաձեռնությունն իմն էր, կատարումը՝ վարչապետինը»

«Անակնկալություն չէ, բայց հույս փայփայում էի, որ մեր թերթին հարցազրույց կտա վարչապետը: Հիմա էլ կրկնում եմ՝ կուզենայի մեր թերթին էքսկլյուզիվ հարցազրույց տար կամ պատասխաներ այն հարցերին, որ բարձրացրել եմ, ի դեպ, ոչ պատահական, այլ մեր աշխատանքից ելնելով, սակայն մեր պետական պաշտոնյաները, այդ թվում եւ նախագահը, եւ վարչապետը նախընտրում են առավելաբար աշխատել հեռուստատեսությունների հետ, տպագիր մամուլին երկրորդական դեր վերագրելով, չնայած հենց տպագիր մամուլի հրապարակումներն են դառնում դատական հայցերի հենքն ու հիմքը», երեկ «Ուրբաթ» ակումբում լրագրողների հետ հանդիպմանը համապատասխան հարցի առնչությամբ ասաց **«Ազգ»**-ի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը: Նա նաեւ տեղեկացրեց. «Վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հետ անցկացրած հարցազրույցից ժուռնալիստական առումով գոհ չեմ, այն պետք է լիներ ավելի աշխույժ, սակայն վատ նախադեպ չէր»: Բանախոսը նաեւ անդրադարձավ զրույցի մոնտաժված հատվածում ոչ անհաջող հարց ու պատասխանի առկայության փաստին՝ նշելով նաեւ տեխնիկական խնդիրը, որը առաջացել է բաց տարածում չնախատեսված քանու պատճառով: Ի վերջո, գնահատելով հարցազրույցը, Հակոբ Ավետիքյանը փաստեց. «Նախաձեռնությունն իմն էր, կատարումը՝ վարչապետինը»:

«Լրագրողը պետք է մնա անձեռնմխելի»

«Լրագրողը պետք է մնա անձեռնմխելի, ինչպես պետական կարգը պահպանող ոստիկանը», հայտարարեց Հակոբ Ավետիքյանը՝ նկատի ունենալով լրագրողների հանդեպ բռնությանն ու ծեծի շարունակականությունը, որը լրագրական շրջանակի համապատասխան արձագանքին է արժանանում, բայց ոչ հետեւողականությանը: «Որպես ամբողջական մամուլ մենք հետեւողական չենք: Դրանից մեր երկրի համապատասխան մարմիններն օգտվում են, ոտնձգող կողմերն էլ որոշ ժամանակ դադար տալիս ու շարունակում են: Իհարկե, համաշխարհային մամուլում միշտ էլ եղել են բռնությունները, բայց զարգացած երկիրն այն է, որը կարողանում է բացահայտել ոտնձգությունը եւ պատժել մեղավորներին: Եթե չկա այս մեխանիզմը կամ չի աշխատում, կնշանակի բացահայտողի դերը մենք պետք է կատարենք: Մասնագիտական կաստա ենք մենք եւ քանի որ մեր երկրում ջունգլիի կանոններ են գործում, ապա մենք էլ պիտի մեր մասնագիտական «դասակարգային» շահերը եւ մեր անձը պաշտպանենք այնքան ժամանակ, քանի դեռ համապատասխան մարմինները չեն անում իրենց գործը»:

«Որեւէ իշխանություն պետք է սարսափի անտեր երկիր խոսքից»

Ըստ Հակոբ Ավետիքյանի, մամուլի խնդիրներից մեկն էլ ակումբների գործունեության քաղաքականացումն է եւ հենց տվյալ հարցի անմիջական պատասխանատուին հասանելի դարձնելը, այլապես յուրաքանչյուր քաղաքական ուժ, պետական գերատեսչություն, պատասխանատու մարմին կարգում է իր, այսպես ասած, խոսնակին, որի ասելիքում ժամանակն էլ քիչ փոփոխություն է մտցնում եւ նույն դեմքերը շրջում են մամուլի ակումբից ակումբ՝ ստեղծելով փակ շրջանակ: Դրանից դուրս գալու համար թերեւս անհրաժեշտ է հետեւողականորեն հրավիրել խնդրի անմիջական գիտակին, պատասխանատուին եւ մերժման դեպքում հրապարակել այդ փաստը, գտնում է բանախոսը: Նրա կարծիքով, խնդիր է նաեւ ընթերցողների շրջանակի ընդլայնումը. «Իմ խորին համոզմամբ, մեր մամուլը զբաղվում է մի փոքրիկ խմբի հետաքրքրություններով միայն: Ասում եմ որպես ինքնաքննադատություն: Ունենք մի 10 հազարանոց խումբ, որը կարդում է տարբեր թերթեր: Մեծամասնությունը գոհացնող տեղեկություններ չենք տալիս, իսկ որտեղ կարելի է այդ հարցերի պատասխանները գտնել, եթե ոչ հատկապես թաղապետարաններում, համայնքապետարաններում: Մեր փորձից գիտեմ, որ դրանք փակ են, հետաքրքրական էր իմանալ՝ վարչապետը գիտի՞ այդ մասին»:

Օրինակ բերելով մայրաքաղաքի երթեւեկության լիակատար անկանոնությունը եւ երկարատեւ խցանումներում ձեռք բերած ծանոթ վարորդներ ոչ մեկ անգամ եւ ոչ միայն այդ առիթով ասվող «անտեր երկիր» արտահայտությունը, Հակոբ Ավետիքյանը կարեւորեց. «Որեւէ իշխանություն պետք է սարսափի «անտեր երկիր» խոսքից, դա նշանակում է, որ ինքը իշխանություն չէ»:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ծերանում ենք, ժողովուրդ ջան

Սեպտեմբերի 10-15-ին տեղի է ունեցել Սոցապահովության միջազգային ասոցիացիայի գլխավոր համաժողովը: Դեռ 1996-ից ասոցիացիայի անդամ է նաեւ Հայաստանը, որի ներկայացուցիչն այս տարի ընտրվել է բյուրոյի անդամ: Համաշխարհային մարտահրավերներն այս համաժողովի հիմնական թեման են եղել: Դրանց անդրադարձավ նաեւ Սոցապահովության հիմնադրամի տնօրեն **Վազգեն Խաչիկյանը**: Նա երեկ «Ուրբաթ» ակումբում խոսեց այդ մարտահրավերների, նրանց դեմ ձեռնարկվելիք քայլերի մասին: Բացի այդ, նա ցավով բարձրաձայնեց, որ մեր ժողովրդագրական պատկերը բավականին տխուր է: «Հայաստանն ունի ամենից արագ ծերացող հասարակությունը, եւ Հայաստանում աշխատող քաղաքացիների թիվը կենսաթոշակառուների թվի համեմատությամբ ամենավատ պատկերներից մեկն է ողջ աշխարհում»:

Մարտահրավերներից է նաեւ այն, որ. «Աշխարհը գնալով ավելի անարդար է դառնում: Այսինքն՝ հարուստներն ավելի են հարստանում, աղքատներն ավելի են աղքատանում: Ստացվում է այնպես, որ շատ վաստակողներն ավելի քիչ մասնակցություն են ունենում կենսաթոշակային ֆոնդի ձեւավորմանը, քան քիչ վաստակողները: Պատճառն այն է, որ հիմնականում եկամուտները թաքցնել կարողանում են բարձր եկամուտ ունեցողները»:

Ս. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ԱԶԳ

ՕՐԳՈՌՈՒՄ

Պարտիզանական պատերա՞զմ...

1-ին էջից

Այնուհետեւ «հայրենասերները» նշում են, թե հայերը Ջավախքը դիտարկում են որպես «իրենց ապագա տարածք»: Եվ դրանից էլ ելնելով՝ «հայրենասերները» հայտարարում են. «...մտադիր ենք «պաշտպանել մեր հայրենի հողը, սկսել զինված պարտիզանական պայքար հայ անջատողականների դեմ»: Այդ նպատակով էլ սեպտեմբերի 18-ից «Վրաստանի հայրենակիցների միությունը»՝ մոտ 2500 վրացի հայրենասերներ իրենց կամավորական ջոկատներով, զենքով սկսում է պատերազմ ընդդեմ հայ անջատողականների»:

Հայտարարության շարունակությունը թերեւս ավելի ադրբեջանական դատողություններին է հարիր, քան վրացական մտածելակերպին: «Մենք մտադիր չենք հանդուրժել մեր նախնիների հազարամյակներով պատկանած հողերի օկուպացումը հայ անջատողականների կողմից: Ամեն պահի մենք պատրաստ ենք զենքով կռիվ սկսել տեղաբնիկ հայերի դեմ»:

Չնայած այսօրինակ խոսքերին՝ «հայրենասերների» կազմակերպությունը, պարզվում է, դեմ չէ պատասխանատվությունը ուրիշի ուսերին բարդելուն՝ Վրաստանի իշխանություններին կոչ անելով լինել ուշադիր. «Քանի որ բախման ու արյունահեղության պատասխանատվությունը կկրի հենց պետության ղեկավարը: Պարտիզանական այդ պատերազմում մենք կառավարությունից որեւէ օգնություն կամ աջակցություն չենք սպասում», վերջին միտքն էլ ոչ այնքան հասկանալի մոտիվացիայով հավելելով, «պատերազմ» հայտարարող կազմակերպությունը ավարտել է իր հայտարարությունը:

Անդրադարձն այս հայտարարությանը հիմնավորված չէր լինի տրամաբանությամբ, եթե պարզ մեկ իրողություն հաշվի չառնենք: Խնդիրն այն է, որ նման ցնդաբանությունը կարող է բնավ էլ իրական հիմք չունենալ, բայց իրողության մեջ, կոնկրետ իրավիճակներում իսկապես կարող են կրակոցներ հնչել Ջավախքում, եւ այդ դեպքում արդեն իսկ առկա կլինի անհասցե մի մեղավոր: Բնավ էլ բացառված չէ, որ հայերը Ջավախքում կարող են լուրջ խնդիրներ ունենալ, եւ եթե բանը հասնի բախման, ապա մի խումբ «հայրենասերների» առկայությունը, առավել եւս՝ «զինված պարտիզանական պատերազմ» վարելու պատրաստակամության այսօրինակ ապացույցն արդեն իսկ գործը կարճելու հիմք կարող է դիտվել: Եվ գնա ու փնտրիր ինչ-որ «հայրենասերների»...

Հ. Գ.- Վրացական մեր աղբյուրները դժվարացան հիշել ինչպես նման անվանմամբ կազմակերպություն, այնպես էլ հիշատակված անձանց: Բայց, ինչպես ասում է ռուսական ասացվածքը. «Чем черт не шутит»:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Ծայրահեղից նորմալ աղքատության ենք գնում

Հարյուր օրական կառավարությունն արդեն ավանդաբար չոփսի լռի եւ դա պետք է արտահայտի պաշտոնավարման առաջին հարյուր օրերին արած-չարածին անդրադառնալով: Հերթական անդրադարձը աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարար **Աղվան Վարդանյանինն** էր՝ երեկ «Ուրբաթ» ակումբում: Անդրադարձը աշխատանքային շատ ավելի ընդգրկուն ժամանակահատվածի էր, քան հարյուր օրը, քանի որ Աղվան Վարդանյանի պաշտոնավարման 4-րդ տարին է նշված նախարարությունում:

Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարությունը եկող տարի 8 մլրդ դրամով ավելի շատ ֆինանսավորում կունենա այս տարվա համեմատ եւ այդ գումարը կկազմի 40 մլրդ դրամ: Կաճեն ինչպես նվազագույն աշխատավարձը՝ 25 հազար, կենսաթոշակը՝ 21 հազար դրամի չափով, այնպես էլ ընտանեկան նպաստների հասցեականությունն ու այդ նպաստից կենսաթոշակների բարձրացմամբ հանիրավի զրկվածների թիվը կնվազի: Ներկայում կառավարությունում շրջանառվում է մի որոշում, որի ընդունման դեպքում, ինչպես նախարարը վստահեցրեց, կենսաթոշակի բարձրացման հետեւանքով ընտանեկան նպաստի համակարգից դուրս մնացածներին կվճարվի նպաստի եւ կենսաթոշակի տարբերությունը կամ դրա կրկնակին: Նպաստառու ընտանիքների քանակն էլ կկազմի 416, 5 հազար:

Ծայրահեղ աղքատությունից նորմալ աղքատության էլ հասնելու ենք,

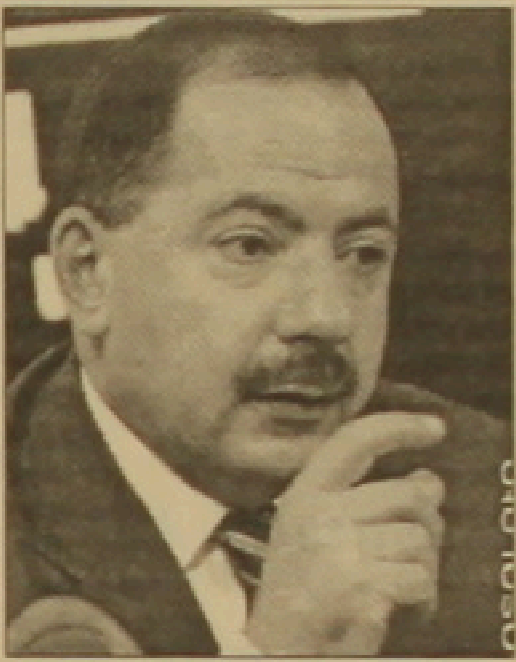

բայց ոչ այս կամ եկող տարի, այլ 2011 թվականին, երբ աղքատությունը կկազմի 12%: Աշխատանքի եւ սոցիալական համակարգի օրենսդրական հենքը գրեթե ավարտված գնահատելով՝ Աղվան Վարդանյանը տեղեկացրեց, որ համակարգի կայուն զարգացման ռազմավարության մշակումն էլ նախարարության առաջիկա 1,5 տարվա ծրագրում է եւ նախատեսվում է Եվրոմիության անդամ Լիտվայի հաջողված փորձն ուսումնասիրելու գործուղել նախարարության տասը փորձառու աշխատակիցների:

Սոցիալական ծառայությունների մի քանի ենթակայությունը, Աղվան Վարդանյանի գնահատականով, անընդունելի է, եւ եթե այդ ոլորտում կան թերացումներ, օրինախախտումներ ու բացթողումներ, ապա նաեւ՝ դրանց հիմք: Սոցիալական քարտերի անհրաժեշտությունն ու թղթաբանության կրճատումը, որ շեշտվում էր դրանց կամավոր-պարտադիր ներդրման փուլում, այսօր հասարակությանը տեսանելի չէ, բայց նախարարի պնդմամբ կա եւ անվիճելիորեն տեսանելի կլինի հասարակությանը, երբ լիովին ներդրվի տեղեկատվական բազան: Ի տարբերություն տեղեկատվական բազայի, սոցքարտերը 97%-ով ներդրված են:

Օրը կգա, բարին հետը

Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարը որպես ՀՅԴ գերագույն մարմնի անդամ պատասխանեց նաեւ քաղաքական բնույթի հարցերի. «ՀՅԴ-ն Հայաստանում լիարժեք գործունեություն ծավալող քաղաքական ուժ է եւ ընտրությունից ընտրություն՝ հասարակությանն ավելի ընկալելի, ընդունելի, հետեւաբար եւ հասարակության քվեն ստացող: Աշխատում ենք հուշագրի շրջանակներում եւ եթե նախագահի սեփական թեկնածու առաջադրելու փոխարեն կորոշեն հետ կանչել ՀՅԴ նախարարներին, ապա կվարվենք այդպես»: Հակառակ պարագայում, ըստ Աղվան Վարդանյանի, կշարունակեն պաշտոնավարումը: Իսկ թե ինչով է բացատրվում նախագահի ՀՅԴ թեկնածուի առումով կուսակցության երկընտրանքը եւ ով, իր կարծիքով, կլինի, ՀՅԴ ԳՄ անդամն ասաց. «Օրը կգա, բարին հետը: Կուսակցությունը երկու թեկնածու է որոշել եւ միայն քննարկումից հետո կորոշի նրանցից մեկի առաջադրումը»: Իսկ իր անձնական կարծիքը միայն քննարկման ընթացքում բանախոսը կբարձրաձայնի:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Փակագիծը» շարունակելու է բացել փակագծերը

Լրագրության բնագավառում իր ուրույն տեղն ունի «Փակագիծ» օրաթերթը, որը համանուն ակումբի հետ երեկ նշեց իր հիմնադրման 4-ամյակը: Շուրջ 6 ամիս թերթը եւ ակումբը ընդհատվեցին ու նյութական մեծ կորուստներ կրեցին՝ բռնագրավվեց գույքը, բայց դա ամենեւին չընկճեց «Փակագծի» շուրջ համախմբված նվիրյալներին, ու նրանք այսօր վերաբացվելով տոնում են իրենց տարեդարձը: Թերթի գլխավոր խմբագիր Ագատի Հայկազունին նշեց. «Այս չորս տարիների ընթացքում մենք հասցրեցինք ձեռք բերել շատ նվիրյալ ընթերցողներ, հակառակորդներ եւ նույնիսկ թշնամիներ: Շատերը փորձեցին մեր նկատմամբ բիրտ ուժ կիրառել ու դժվարություններ ստեղծել ոչ միայն թերթի, այլեւ ակումբի նկատմամբ, սակայն կարողացանք հաղթահարել: «Փակագիծը» շարունակելու է բացել փակագծերը եւ հաջորդ չորեքշաբթի ակումբի հյուրը կլինի Վազգեն Մանուկյանը»:

«**Ազգի**» հարցին, թե բազմաթիվ ակումբների շարքում ո՞րն է «Փակագծի» դերը, տկն Ագատին ասաց. «Երբ մենք բացվեցինք, այդքան ակումբներ չկային, իսկ հիմնականում մեր առաքելությունն էր՝ բացել փակագծերն ու ասել այն, ինչ հուզում է հասարակությանը: Բաց հասարակություն, սա է մեր հիմնական նպատակը: Իսկ այդքան շատ ակումբների գոյությանը բացասաբար եմ վերաբերվում, որովհետեւ նույն քաղաքական գործիչը ամեն տեղ չի կարող լիարժեք ու ծանրակշիռ ասելիք ունենա եւ այդ խոսքը կորցնում է իր արժեքը: Դրանք միայն քաղաքական իրավիճակի ծնունդ են»:

Տոնի առիթով թերթի տասը աշխատակիցներ արժանացան «Սուր գրիչ» մրցանակին, որը շատ պարտավորեցնող էր, ինչպես նշեցին մրցանակակիրները:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

Ժամը 9:30-ին քաղաքապետարանում Երվանդ Զախարյանը կհանդիպի Նիցցայի քաղաքապետ, սենատոր Ժակ Պեյրանի հետ, կստորագրվի համաձայնագիր:

Ժամը 11:00-ին ժուռնալիստների միությունում Հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտը կիրավիրի մամուլի ասուլիս:

Ժամը 10.00-ին Նոր-Մարաշի Հովհաննիսյան 10 հասցեում՝ հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչությունում տեղի կունենա սեմինար նվիրված 6-27 տարեկանների կարմրուկ -կարմրախտի դեմ պատվաստումներին:

Ժամը 11.00-ին «Հայացք» ակումբի հյուրն են լինելու Էդուարդ Շարմազանովը եւ Արմեն Մարտիրոսյանը:

Նույն ժամին «Հայելի» ակումբում կհյուրընկալվի Աշոտ Նավասարդյանի կինը՝ Հասմիկ Նավասարդյանը:

Մեկ ժամ անց «Հայացք» ակումբում լրագրողները կհանդիպեն Ալբերտ Բազեյանի հետ:

Նույն այդ ժամին «Հայելի» ակումբի հյուրերը կլինեն Ռազմիկ Դավոյանը եւ Պարույր Հայրիկյանը:

Ժամը 12:00-ին Ազգային գրադարանում տեղի կունենա Մոնթե Մելքոնյանի ծննդյան 50-ամյակին նվիրված միջոցառում:

Ժամը 16:00-ին Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը նիստ կգումարի:

Իսկ Երեւանի տիկնիկային թատրոնում տեղի կունենա ռոքի միջազգային փառատոնը «Հանուն խաղաղության» խորագրով: Սկիզբը ժամը 12.00-ին:

Նույն այդ ժամին «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի առջեւից Քարակերտ գյուղ կմեկնեն Հայաստանում հավատարմագրված դեսպանների կանանց ասոցիացիայի անդամները: Տեղում նախատեսված է մամուլի ասուլիս:

Արմենպրեսի մամուլի սրահում ժամը 12.00-ին տեղի կունենա ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՏՏ զարգացմանն աջակցող խորհրդի անդամների հանդիպումը լրագրողների հետ:

Ժամը 13.00-ին Առնո Բաբաջանյանի անվան համերգասրահում ԿԳ նախարարը կպարգեւատրի Համահայկական երրորդ օլիմպիադայի հաղթողներին:

Նույն այդ ժամին «Փաստարկ» ակումբի հյուրը կլինի Գուրգեն Արսենյանը:

Իսկ «Ուրբաթ» ակումբում ժամը 14.00-ին հնարավոր կլինի հանդիպել Վարդան Բոստանջյանի հետ:

Ժամը 14.00-ին մամուլի ասուլիս Սունդուկյանի թատրոնում՝ 85-րդ թատերաշրջանի բացման եւ մրցանակ շահելու կապակցությամբ:

Իսկ ժամը 19.30-ին Ազգային ժողովի այգում Հայաստանի անկախության տոնին նվիրված «Կենաց» փառատոնի շրջանակներում կսկսվի «Ազգային ժողովը ժողովրդի համար» համերգը: Մուտքն ազատ է, հրավիրվում են բոլոր երաժշտասերները:

ՀՅԴ-ն թեկնածու է առաջադրում՝ հասարակության մեջ...

1-ին էջից

Իսկ այն տեսակետը, որն արմատներ է սկսել գցել, որ հասարակության մեջ պահպանվի այնպիսի մթնոլորտ, որ ընտրությունների արդյունքները կանխորոշված են, ամենակարճ ճանապարհն է կաթվածահար անելու քաղաքական դաշտը, լճացման տանելու քաղաքական գործընթացները Հայաստանում. «Այս մոտեցմանը մենք կտրականապես դեմ ենք, մենք չենք համարում, որ նախագահական ընտրությունները նախապես կանխորոշված են», ասաց նա. մինչեւ հիմա բանավեճի ինքնուրույն եւ լիարժեք կողմ չի եղել նախագահական ընտրությունների առումով: Նա զարմացավ ՀՅԴ-ի սեփական թեկնածուով հանդես գալուց զարմացողների վրա՝ քանի որ Դաշնակցության այս պահվածքի հիմքը դրվեց մայիս ամսին, երբ որոշվեց, որ կոալիցիայի հետ համաձայնագիր է կնքվում. «Կոալիցիայի մեջ մտնելիս՝ հիմնական հարցը նաեւ այս էր, որ սեփական թեկնածուով ենք հանդես գալու: Իսկ տեսակետը, որ ընդդիմության պարտությունից հետո քաղաքական դաշտում հաստատված անդորրը ՀՅԴ-ն իր պահվածքով խախտելու է՝ Ռուստամյանը վտանգավոր համարեց. «Մենք ուղղակի կողջունենք այն ուժերին, որոնք հրապարակ կգան եւ պայքարը կդարձնեն գաղափարական-քաղաքական: Սա միակ ճանապարհն է պայքարելու ընտրական գործընթացներում առկա արատավորության դեմ, այլապես վերարտադրությունը կանխորոշված է: Եկեք բանավիճենք, հիմա արդեն ռազմավարությունների շուրջ», ասաց նա:

«**Ազգի**» հարցին, թե արդյոք քաղաքական հնարա՞վոր է երկու թեկնածուի առկայությունը մինչեւ նոյեմբեր՝ Ռուստամյանը հակադարձեց. «Սա ժողովրդավարության ամենապարզ դրսեւորումներից մեկն է, ՀՅԴ-ն փորձել է առաջավոր փորձը Հայաստան փոխադրել, երկուսի միջեւ ընտրություն կատարելու հասունացումը շարքերի եւ ժողովրդի տրամադրությունները ստուգելով է ճիշտ»:

Իսկ ինչպե՞ս են միմյանց հետ մրցակցելու, ձեւական չէ՞: Ոչ, այդ բոլորը բաց է լինելու, ում էլ ընտրի՝ ի վերջո Դաշնակցությանն է ընտրում: Նույն կուսակցությունն են ներկայացնում, բայց որոշ տարբերություններ ունեն երկու թեկնածուները:

Եթե ՀՅԴ-ին հնազանդեցնելու համար հիշեն «Դրոյի» կամ «Վահան Հովհաննիսյան+30» դեռ չփակված գործերը. «Թող հիշեն՝ մենք էլ հիշելու բան կունենանք», ասաց: Չնայած՝ «Մենք մեր հիշեցումներով չենք ուզում էլ ավելի բորբոքել արատավոր կրքեր, կոմպրոմատային ակցիաներ սկսել՝ դրանք լավ տեղ չեն տանում, բայց պետք եղած դեպքում ՀՅԴ-ն կպատասխանի... եւ շատ հուժկու: Եթե մեզ սկսեն մեղադրել՝ ո՞վ է այն անմեղը, որ առաջին քարը կնետի մեզ վրա... ոտքերն ամպոտ հրեշտակի կերպով մեղադրելով, թե ժողովրդի բոլոր պրոբլեմների համար Դաշնակցությունն է պատասխանատու. երկու-երեք անգամ ավելի մենք մեղադրելու բան ունենք»:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի առաջադրումը Ա. Ռուստամյանը դրական է համարում այն տեսակետից, որ դա կօգնի գաղափարականացնելու ընտրությունը՝ դեմ-դիմաց կլինեն ազգայինն եւ ազգայինը մերժող գաղափարախոսությունները: Պատասխանելով երիտասարդ ՀՀԿ-ական Արմեն Աշոտյանի այն մեկնաբանությանը, թե երկու անուն ներկայացնելը ՀՅԴ բրենդն է, որով կշիռ է ավելացվում, բանախոսն այդպիսի բացատրությունը բանավեճից խուսափելու փորձ անվանեց, իսկ ՀՅԴ-ի բրենդ ունենալը վաղուցվա բան համարեց՝ ով այդ մասին նոր է իմանում, իրենց պրոբլեմն է: ՀՀԿ փոխնախագահ Գալուստ Սահակյանը խոսքի մեջ սեթեւեթանք էր անվանել ՀՅԴ-ի՝ ինքն իրեն համ իշխանություն, համ ընդդիմության այլընտրանք կոչելը: Այդ բառը Ռուստամյանը վերադարձրեց ՀՀԿ-ին, ճիշտ է, մեղմելով «եթե-ուրեմն»-ով:

ՀՅԴ-ական նախարարների խնդիրը. ըստ Ա. Ռուստամյանի՝ երեք տարբերակ կարող է լինել. ա) հետ կանչել նախարարներին եւ շարունակել համագործակցությունն այլ ձեւերով, բ) երկատված վիճակում չաշխատելու համար արձակուրդ գնալ մի որոշակի ժամկետով, գ) շարունակել աշխատել. այս երեքին էլ պատրաստ է ՀՅԴ-ն՝ նայած գործընկեր իշխանական թեւի հետ բանակցությունների արդյունքում ո՞ր տարբերակի վրա կանգ կառնեն: Լրագրողները փորձում էին պարզել, թե ինչո՞ւ է ՀՅԴ-ն դեմ իր պաշտպանած նախագահ Քոչարյանի նախընտրած թեկնածու Սերժ Սարգսյանին. «Դեմ չենք, դեմի գաղափարով չենք առաջնորդվում, մենք անձի դեմ չենք եւ թշնամի չենք ման գալիս երկրում... վիճենք առարկայի, խնդիրների շուրջը, ոչ թե վիճենք իրար նվաստացնելու, ցեխ շպրտելու համար»:

Ա. Ռուստամյանը կարծում է, թե ՀՅԴ թեկնածուն կանցնի երկրորդ փուլ, մինչդեռ, հիշեցնենք, ՀՀԿ-ական առաջնորդներն իրենց տեսակետներում համոզմունք են հնչեցնում իրենց թեկնածուի միափուլ եւ վստահ հաղթանակի մասին:

ԱԶԳ

Մոտեցումներ

Հաջորդը պետք է լինի Նախիջեւանը

Բացառիկ հարցազրույց Ժիրայր Սեֆիլյանի հետ

- Վերջերս «Ժառանգություն» խմբակցությունը ԱԺ-ում շրջանառության մեջ դրեց ԼՂՀ անկախությունը ճանաչելու օրենքի նախագիծ: Ինչ կասեք այդ կապակցությամբ:

- Եթե գործը սահմանափակվելու է միայն այս օրենքի ընդունմամբ, այսինքն, եթե Հայաստանը ճանաչելու է ԼՂՀ անկախությունը եւ դրանով հարցը փակված է համարելու, ապա ես դրան դեմ եմ: Կողմ կլինեի, եթե այս քայլն ունենար իր ռազմավարական շարունակությունը, մասնավորապես, դրանից հետո ԼՂՀ-ն միանար ՀՀ-ին` վերածվելով երկու կամ ավելի մարզային կազմավորումների: Բացի այդ, այս գործողություններին զուգահեռ պետք է ուղղել 1988-ի սխալը եւ հանդես գալ Նախիջեւանը Հայաստանին միացնելու պահանջով: Եթե սա չէ «Ժառանգության» առաջարկության տրամաբանությունը, ապա ես դրան դեմ եմ: Առանց նշածս քայլերի ստացվում է, որ ԼՂՀ-ն անկախանում է ոչ թե Ադրբեջանից, այլ Հայաստանից, ինչը մեծ վնաս կհասցնի ազգային միասնությանը: Նախքան այս առաջարկությունը, վերջին տարիներին Ստեփանակերտի ղեկավարությունը շատ լուրջ է ընդունել անկախ պետություն լինելու «փաստը»: Սա, ի դեպ, հայաստանցի-ղարաբաղցի անբնական հակասության առաջացման պատճառներից հիմնականն է, երբ հայերը, ապրելով իրենց հայրենիքում, տարբեր երկրների քաղաքացիներ են համարվում` աստիճանաբար մոռանալով, որ Արցախը Հայաստանի մի մասն է:

Ժամանակին ԼՂՀ-ն ստեղծողները մտածում էին, թե դրանով միջազգային քաղաքական դաշտում խուսանավելու հնարավորություն են ստեղծում: Իրականում այս անհեթեթությամբ մենք միայն մեզ ենք խաբում, իսկ միջազգային հանրություն կոչվածը շարունակում է հարցը հայ-ադրբեջանական համարել եւ Արցախը որպես հակամարտության առանձին կողմ չի դիտարկում: Պետք է վերջ տալ ազգային միասնությանը շատ վնասող այս խեղկատակությանը, նոր հանրաքվե կազմակերպելով լուծարել ԼՂՀ-ն եւ ներկայիս փաստացի սահմաններով միացնել ՀՀ-ին:

- Բայց վերջերս ներկայացված որոշ սոցիոլոգիական հարցումների համաձայն, հարցվածների երկու երրորդը կողմ է, որ ԼՂՀ-ն անկախ լինի:

- Չեմ կարծում, թե նման հարցախույզներն արտացոլում են ճիշտ պատկերը: Հարցախույզներն իրականում ոչ այնքան մարդկանց դիրքորոշումները պարզելու համար են, որքան նրանց այլեւայլ տեսակետներ պարտադրելու: Լավագույն դեպքում հարցախույզները արտացոլում են այն կարծիքը, որն ամենից շատ է քարոզվում: Իսկ հարցի էությանը խորամուխ եղած անձանց դիրքորոշումները մնում են ստվերում: Ուստի այս հարցախույզի արդյունքները ես ոչ միայն սխալ եմ համարում, այլեւ շատ վտանգավոր` քարոզչական ազդեցության պատճառով:

- Դուք ասացիք, որ ԼՂՀ-ն Հայաստանին միացնելուն զուգահեռ նաեւ Նախիջեւանի հարցը պետք է բարձրացվի: Կարծում եք այսօր դրա ճիշտ ժամանա՞կն է:

- Թե ինչու 1988-ի ղարաբաղյան շարժումը միաժամանակ նաեւ Նախիջեւանի միացումը չպահանջեց, ինձ համար առ այսօր անհասկանալի է: Ինչ է, Ղարաբաղ կոմիտեի անդամները չգիտեի՞ն, որ Նախիջեւանը Արցախի հետ միաժամանակ է օտարվել Հայաստանից: Չգիտեի՞ն, որ եթե Նժդեհը Սյունիքի դիմադրությունը չկազմակերպեր, Սյունիքն էլ նույն բախտին էր արժանանալու: Տարբեր բացատրություններ եմ լսել, որոնք ավելի շատ արդարացումներ են հիշեցնում: Սակայն այս պահին կարեւորն այս հարցերի իրական պատճառներն իմանալը չէ, ոչ էլ այն օրերի գործիչներին մեղադրելը: Սխալն ուղղել է պետք, եւ այդ առումով ոչ միայն ժամանակն է, այլեւ արդեն բավական ուշացել ենք: Արցախի հարցն այսօր կարելի է 80 տոկոսով լուծված համարել: Չմոռանալով մնացած 20 տոկոսի` Շահումյանի շրջանի ու Գետաշենի ենթաշրջանի մասին, կարծում եմ, այսօր շատ աշխույժ պետք է սկսել նաեւ Նախիջեւանի գործընթացը: Մենք արդեն բավական ուշացել ենք դա սկսելու համար: Պահը մեզ հրամցվեց երկու տարի առաջ` Հին Ջուղայի խաչքարերի ճիչ-աղաղակով: Այդ կոտորածը կազմակերպող ադրբեջանական բանակի նախիջեւանյան ղեկավարությունը պետք է պատասխան տա բարբարոսական հանցագործության համար: Նախիջեւանը պետք է դառնա նաեւ ՀՀ արտաքին քաղաքականության գլխավոր խնդիրը: Սփյուռքը նույնպես ամբողջությամբ պետք է լծվի այդ գործին, երկրորդ պլան մղելով Ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը:

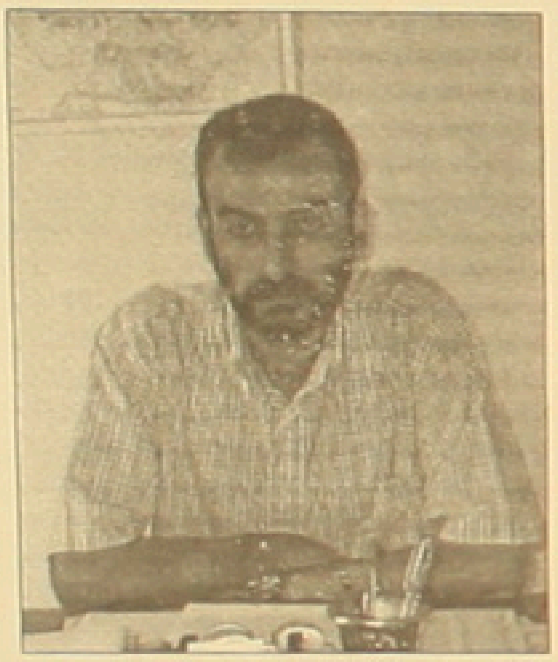

- Բայց Արցախում հայերը մեծամասնություն էին, իսկ Նախիջեւանում ադրբեջանցիներ են ապրում:

- Նախիջեւանում բնակվող բարբարական ծագումով ցեղերի հետնորդ համարվող ժողովրդին չենք ասելու` լքեք ձեր բնակավայրերը: Պետք է իրենք գիտակցեն, որ եկվորներ են: Վստահ եմ, որ այնտեղ ապրող բնակչությունը խիստ դժգոհ է իր զորանոցային նմանվող կենսակերպից: Հայերը պատրաստ են նրանց հետ համերաշխ ապրելու, հիշաչար չլինելու, պատմության էջերը հետ չենք պտտելու: Հայաստանը պետք է երաշխավորի նրանց անվտանգությունը, կրթամշակութային եւ տնտեսական լիարժեք ազատություն ապահովի, ինչպես նաեւ ցամաքային ճանապարհ, սակայն երկրամասում պետք է հաստատվի հայկական գերիշխանություն:

ՀՀ-ին Նախիջեւանի միացման անհրաժեշտությունը միայն պատմական արդարության վերականգնումով չի պայմանավորված: Ներկա Հայաստանի համար դա թե՛ աշխարհաքաղաքական, թե՛ տնտեսական առումով ռազմավարական մեծ նշանակություն ունի: Ադրբեջանական բանակը պետք է դուրս գա այնտեղից, բայց դրա փոխարեն այնտեղ չպետք է տեղակայվեն հայկական ուժերը, Նախիջեւանը պետք է վերածվի ապառազմականացված գոտու, ստեղծելով ազատ շուկայի լավագույն պայմանները Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ:

- Արդյոք դա չի՞ հանգեցնի նոր պատերազմի, նոր անկայունության եւ տնտեսական անկման

- Պահանջատիրական միջոցները պետք է լինեն իրավական, դիվանագիտական, հասարակական, գիտամշակութային եւ այլն: Բոլոր այս միջոցները պետք է ծառայեն գլխավոր նպատակին` Նախիջեւանին վերատիրանալու համազգային կամքի արտահայտմանը: Այս առումով Սյունիքի, Վայոց ձորի եւ Արարատի մարզային ղեկավարությունները պետք է կապի մեջ լինեն: Սա երբեք չի նշանակում պատերազմ հրահրել: Հակառակորդը եթե պատերազմ ուզենա եւ պատրաստ լինի դրան, մեզ չի հարցնելու: Հանրահայտ ճշմարտություն է, թույլի վրա են հարձակվում:

Այս խնդիրը լուծելու եւ պատերազմը չվերսկսելու շատ լավ միջնորդ կարող է լինել ԻԻՀ-ն, որը երկու կողմերի վստահությունն ու հեղինակություն է վայելում:

Ինչ վերաբերում է տնտեսությանը, ես համոզված եմ, որ Հայաստանի տնտեսությանը խանգարող գլխավոր պատճառը վարչախմբի ապիկար գործունեությունն է, ոչ թե Արցախի հարցի չլուծվելը: Միաժամանակ, ընդունելով շրջափակման բացասական դերակատարությունը, պետք է նկատել, որ հենց այդ պատճառով առանց Նախիջեւանի հնարավոր չէ պատկերացնել Հայաստանի հեռանկարային տնտեսական զարգացումը:

Տրանսպորտային ցանցը, որ մեծ դեր ունի տնտեսության մեջ, Հայաստանում շատ թերի է զարգացած թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին առումով: Նախիջեւանի միջոցով մենք կարող ենք վերականգնել երկաթուղային հաղորդակցությունը Սյունիքի եւ Արցախի հետ, ինչպես նաեւ երկաթուղային կապ ստեղծել Իրանի հետ: Սա ռազմավարական անգերագնահատելի նշանակություն ունի: Նախիջեւանի հայապատկան դառնալու դեպքում Հայաստանի տարածքով գազի եւ նավթի տարանցիկ խողովակները հեշտությամբ եւ մատչելի գնով կարող են թափանցել հյուսիս: Հնարավոր կդառնա նաեւ կազմակերպել նավթամշակող արդյունաբերություն: Նախիջեւանը, լինելով Արարատյան դաշտի շարունակությունը եւ ցորենի նշանավոր շտեմարան, Հայաստանին կարող է ներմուծողից վերածել ցորեն արտահանող երկրի, իսկ գյուղատնտեսական մյուս կուլտուրաների արտահանումը բազմապատկել: Նոր հնարավորություն կստեղծվի Արաքսի վրա հիդրոէլեկտրակայանի շինարարության համար եւ այլն:

Պաշտպանական առումով նույնպես օգուտներն ակնհայտ են: Այսօրվա պահպանության կարոտ ավելի քան 150 կիլոմետրանոց գծի փոխարեն, Նախիջեւանը միացնելուց հետո, պետք կլինի պաշտպանել միայն 8-ը: Դրանով մենք լրացնում եւ ավելի անխոցելի ենք դարձնում «հայկական սեպը», պահպանում եւ զարգացնում ենք մեր երկրի նշանակությունը հյուսիս-հարավ ռազմավարական ուղղությամբ:

- Իրատեսակա՞ն է այս ծրագրի իրականացումն այսօր:

- Ցավոք, ներկայիս վարչախմբի օրոք հնարավոր չէ պատկերացնել ռազմավարական նշանակություն ունեցող ազգային ծրագրերի իրականացումը: Այնուամենայնիվ կարծում եմ, որ նման ծրագրերի մասին պետք է արդեն այսօր խոսել եւ քննարկել բարձրաձայն, որպեսզի ապագա ազգային կառավարության օրոք դրանք իրականացվեն առանց հապաղման:

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Պոլսո հայոց պատրիարքը դարձյալ Մ. Նահանգներում

«Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Մութաֆյանն այս շաբաթ վերջին 6 ամիսների ընթացքում իր երկրորդ այցելությունն է կատարում Մ. Նահանգներ: Ապրիլին նա մասնակցեց Դալասում (Տեխաս) թուրքերի կազմակերպած կոնֆերանսին, որն անցկացվում էր «Թուրք-հայկական հարցը: Ինչ անել այժմ» ընդհանուր թեմայով: Ամերիկահայ մի շարք կազմակերպությունների պնդումներին հակառակ, նա մասնակցեց եւ կրկնեց բառացիորեն այն ամենը, ինչ ասել էր մի տարի առաջ Կեսարիայում (Քայսերի, Թուրքիա) անցկացվող կոնֆերանսի ժամանակ:

Հավանաբար այս անգամ էլ` սեպտեմբերի 20-ին, նա կրկնելու է նույն խոսքերը Վաշինգտոնի Ջորջթաուն համալսարանում: Գաղափար կազմելու համար, թե ինչ է ասելու, բավական է հետադարձ հայացքով քննել իր նախորդ ելույթների բովանդակությունը», գրում է **«Կալիֆոռնիա կուրիեր»** թերթի հրատարակիչ եւ խմբագիր **Հարութ Սասունյանը,** որ շարունակում է իր հոդվածը` թվարկելով այդ բովանդակության մանրամասնությունները:

«Իհարկե անհնարին է իդեալականացնել Օսմանյան Թուրքիայի եւ հայերի հարաբերությունների պատմությունը եւ ասել, որ հայերն այնտեղ երբեք խնդիրներ չեն ունեցել: Լինելով քրիստոնյա, հայերն այդ կայսրությունում երբեք էլ չեն ճանաչվել որպես «առաջին կարգի քաղաքացիներ», հետեւաբար տառապել են «խտրականության» լծի ներքո: Բայց մենք գիտենք, որ թուրքերի եւ հայերի հարաբերություններն առնվազն 1300 տարվա պատմություն ունեն: Երկու հարեւանների քաղաքական եւ տնտեսական այս համագործակցության ընթացքում շատ քիչ են նկատվում ֆիզիկական բռնության դեպքեր», ասել էր նա եւ շարունակել. «Հատկապես 19-րդ դարի վերջերին լարվածություն է նկատվում այդ հարաբերություններում, ով էլ լինի դրա պատասխանատուն` օսմանյան կառավարությունը, գերմանական, ամերիկյան, ֆրանսիական, բրիտանական, ռուսական կառավարությունները, հայկական քաղաքական կուսակցությունները, թե՞ այդ ժամանակվա Պոլսո հայոց պատրիարքները: Եթե նույնիսկ տարբեր կուսակցությունները հավասարապես պատասխանատու չէին, ապա հետեւանքների առումով անբարոյական կլինի նրանցից որեւէ մեկի համար խուսափել մասնակի պատասխանատվությունից կամ էլ ամբողջ պատասխանատվությունը բարդել ուրիշ կուսակցությունների գլխին»:

Մի քանի թուրքերի ելույթից հետո նա պատասխանել էր հարցադրումներին ասելով, որ 1915-ի դեպքերի համար պատասխանատվությունն ընկնում է այդ ժամանակվա «Միություն եւ բարգավաճում կոմիտեի» վրա: Այս անգամ, Ջորջթաունի իր ելույթից առաջ պատրիարքը հրավիրված է Կապիտոլիում կազմակերպված «իֆթար» ճաշկերույթին (Ռամադանի տոնի առնչությամբ), որտեղ նա ելույթ պետք է ունենա:

«Այս այցելությունները մի շարք հարցերի տեղիք են տալիս: Ո՞վ է կազմակերպել այն հենց այս օրերին, երբ ակնկալվում է Ներկայացուցիչների պալատում քվեարկության դնել Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը եւ երբ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն պատրաստվում է այցելել Մ. Նահանգներ: Շատերն այստեղ տեսնում են թուրքական կառավարության չարագուշակ ձեռքը, որն օգտագործում է պատրիարքին քարոզչություն կատարելու իր օգտին», եզրակացնում է Սասունյանը իր հոդվածում նշելով, որ ինքը բազմիցս պատրիարքին հորդորել է հեռու մնալ քաղաքական հարցերից եւ ուշադրությունը սեւեռել միայն իր հոտի հոգեւոր կարիքների վրա: «Նա պետք է կարողանա ամեն գնով դիմադրել թուրք պաշտոնական անձանց ճնշումները, որպեսզի թույլ չտա նրանց` օգտագործել իրեն որպես գործիք պրոպագանդելու իրենց ժխտողական քաղաքականությունը», գրում է Սասունյանը, կոչ անելով հայ համայնքի կրոնական եւ աշխարհիկ առաջնորդներին բարձրաձայնել, որ պատրիարքն այդ արտահայտությունները հնչեցնում է ոչ թե հայկական եկեղեցու անունից, այլ թուրքական ճնշումների ներքո եւ որ դրանք Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ իր իսկական տեսակետները չեն:

Հ. Օ.

ԳՈՒՅԺ

Նուբար Ասլանյան

Սեպտեմբերի 13-ին Մոսկվայում, ուր գնացել էր վիրահատության, իր մահկանացուն կնքեց հայրենի բժշկագիտության (հատկապես կենսաքիմիայի բնագավառ) երեւելի դեմքերից, Երեւանի սրտաբանության ինստիտուտի երկարամյա աշխատակից, նախ որպես կրտսեր գիտաշխատող, ապա նաեւ իր իսկ ստեղծած կլինիկական կենսաքիմիայի եւ ժամանակակենսաբանության (քրոնոբիոլոգիայի) լաբորատորիայի վարիչ, դոկտոր, պրոֆեսոր Նուբար Ասլանյանը: Անողոք հիվանդությունն այս անգամ էլ հաղթող դուրս եկավ:

Նուբար Ասլանյանը ծնվել էր Կահիրեում (Եգիպտոս) 1931-ին: Ավարտել էր տեղի հայկական Գալուստյան ազգային վարժարանը: Հայաստան էր ներգաղթել 1947-ին եւ Երեւանի բժշկական ինստիտուտն ավարտել 1954-ին: 1954-57 թվականներին աշխատել էր Ապարանի շրջանի Քուչակ գյուղի հիվանդանոցում որպես բուժող բժիշկ: Այնուհետեւ վերադառնալով Երեւան, շարունակել էր ուսումը անվանի գիտնական, պրոֆ. Լ. Հովհաննիսյանի ղեկավարությամբ եւ պաշտպանել թեկնածուական թեզ: Գիտական հետաքրքրությունների շրջանակն էր երիկամի գործունեության դերը զարկերակային արյան ճնշման բարձրացման վրա, էլեկտրոլիտների փոխանակության խանգարումները հիպերտոնիկ հիվանդության ժամանակ: Ուսումնասիրությունների այս շարքն էլ որպես դոկտորական թեզ նա պաշտպանել էր եւ արժանացել դոկտորի գիտական աստիճանի: Թուքի մեջ սոդիումի ու պոտասիումի քանակների փոփոխության վերաբերյալ իր ուսումնասիրությունները մեծ հետաքրքրության էին արժանացել հատկապես ֆրանսիացի գիտնականների շրջանում, որոնք էլ նրան ընտրել էին «Ժամանակակենսաբանների ֆրանսիական ընկերության» եւ ապա «միջազգային ընկերության» անդամ:

1992-ից մինչեւ 2003-ը Առողջապահության ազգային ինստիտուտի ախտորոշման ամբիոնի վարիչն էր, միաժամանակ դասավանդում էր բժշկական ինստիտուտում:

Հեղինակ է շուրջ 500 գիտական հոդվածների: Ունի նաեւ մենագրություններ` հայերեն եւ ռուսերեն: Իր գիտական ղեկավարությամբ շուրջ 30 դոկտորական թեզեր պաշտպանվել են, իսկ 5 մասնագետներ դարձել գիտության դոկտորներ:

Խոնարհ, ազնիվ, պրպտող, բարձր պատասխանատվության տեր գիտնականի թաղումը տեղի ունեցավ Երեւանում սեպտեմբերի 15-ին:

Երկնային հանգստություն իրեն ու երկրային մխիթարություն իր կնոջը, երկու դուստրերին եւ բոլոր սգակիրներին:

Հ. Օ.

«ԵԱՀԿ-ն ամենահարմար ֆորումն է հակամարտությունը լուծելու»

Հարցազրույց Հայաստանում Իտալիայի դեսպան Մասսիմո Լավեցցո Կասինելլիի հետ

- Մեծարգո դեսպան, թեեւ ընդամենը վերջերս ստանձնեցիք Ձեր դիվանագիտական առաքելությունը Երեւանում, բայց արդեն իսկ հատկանշական կարեւոր առաջընթաց նկատվեց հայ-իտալական հարաբերություններում: Ինչպե՞ս եք տեսնում քաղաքական, դիվանագիտական, տնտեսական եւ մշակութային հարաբերությունների ներկա իրավիճակը եւ ապագա ծրագրերը մոտ ապագայում:

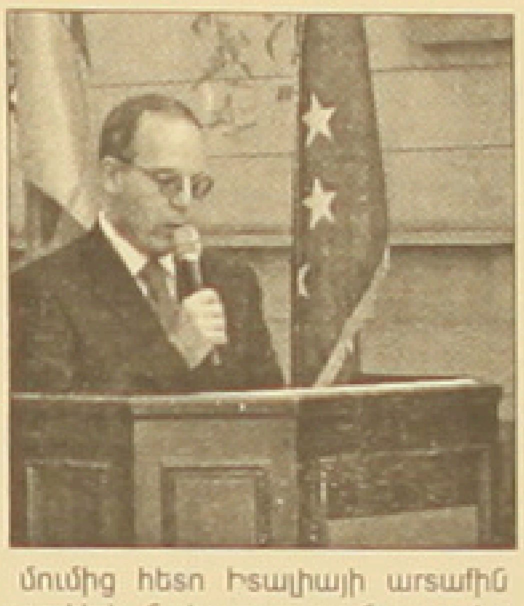

- Ես վստահաբար կարող եմ ասել, որ քաղաքական երկխոսության ներկա մակարդակը Իտալիայի եւ Հայաստանի միջեւ գոհացուցիչ է: Երկու երկրները համագործակցության համաչափ ծրագիր են կիսում երկկողմանիորեն ու Եվրոմիության միջոցով, որը նպատակադրում է նեցուկ կանգնել Հայաստանի շարունակական ջանքերին՝ դեպի կայուն ժողովրդավարություն, մարդու իրավունքների պաշտպանություն, բազմակողմանի տեղեկատվություն ու եվրոպական կառույցների հետ ինտեգրացիա: Իմ առաքելության գլխավոր նպատակն է պահպանել ու զարգացնել այս երկխոսությունը: Մյուս կողմից, երկկողմանի տնտեսական հարաբերությունները զարգանում են, բայց տակավին գոհացուցիչ չեն: Տարեկան շրջանառությունը ավելացել է 29-ից (1999) 116 (2006) միլիոն ԱՄՆ դոլար: Սակայն, տակավին շատ անելիք կա այս առումով, հատկապես իտալական ներդրումների առումով: Հետեւաբար ես պիտի փորձեմ հզորացնել տնտեսական հարաբերությունները երկու երկրների միջեւ: 2007-ին իտալացի ձեռնարկատերերի մի քանի պատվիրակություններ ընդունվել են Երեւանում, մենք սպասում ենք փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների վերաբերյալ երկկողմանի հուշագրի գործադրությանը՝ ստորագրված 2005-ին: 2008-ի սկզբին Իտալիայում բիզնես ֆորում է կազմակերպվելու հայ գործարարների համար՝ Իտալիայի արտաքին առեւտրի ինստիտուտի կողմից: Ավելին, սեպտեմբերի կեսերին, տասը հայ կին գործարարներ Բարիում պիտի մասնակցեն կին գործարարների ֆորումին՝ հարավ-արեւելյան Եվրոպայից, Բալկաններից, կասպիական երկրներից եւ Կովկասից մասնակիցներով: Կազմակերպել է Իտալիայի արտաքին առեւտրի նախարար Էմմա Բոնինոն: Այն լինելու է կարեւոր հավաք, նպատակադրված քննարկելու բիզնեսի կարելիությունները եւ ստեղծելու տարածաշրջանային մնայուն ցանց 14 երկրների գործարար կանանց համար, անշուշտ ընդգրկելով Իտալիան:

Մշակութային դիտանկյունից ես արդեն իսկ գտա շատ պտղաբեր համագործակցություն երկու երկրների միջեւ: Այս առիթով ցանկանում եմ մատնանշել, որ Իտալիայի կառավարությունը պիտի համագործակցի 2007-ի աշնանը Հայաստանի մշակութային օրերի կազմակերպմանը Իտալիայում: Հայկական կողմի դիմումից հետո Իտալիայի արտաքին գործերի նախարարությունը որոշեց այս իրադարձության համար բյուջեից հատկացնել կարեւոր գումար՝ գործադրության դնելու երկկողմանի մշակութային համաձայնությունը: Անշուշտ, նաեւ ծրագրել ենք Հայաստանում ներկայացնել իտալական արվեստի ու հատկապես երաժշտության գլուխգործոցներ: Հետագա մի քանի ամիսների ընթացքում, օրինակ, մենք Երեւանում ցուցադրելու ենք իտալական ճանաչված ֆիլմեր եւ պետական կոնսերվատորիայի օպերային ստուդիայի համերգ, առաջին անգամ ԱՊՀ երկրների տարածքում, եւ Ջակոմո Պուչչինիի «Լա Ռոնդին» օպերան:

- Ինչպիսի՞ն է Իտալիայի մասնակցությունը տարածաշրջանում խաղաղություն եւ բարգավաճում հաստատելու միջազգային ջանքերին եւ աշխատանքներին:

- Իտալիան պատրաստ է օգնելու տարածաշրջանի բոլոր երկրներին խաղաղության եւ բարգավաճման հասնելու, օգտագործելով իր քաղաքական ազդեցությունը եւ դիրքը, որպես ԵՄ խմբի անդամի: Մենք այդ անում ենք երկկողմանիորեն, զարգացնելով մեր կապերը այս երկրների հետ (արժանի է նշել այս առիթով, որ Պատգամավորական օթյակի արտաքին հարաբերությունների հանձնախմբի պատվիրակությունը սեպտեմբերի կեսերին այցելելու է հարավկովկասյան շրջան, ներառյալ Հայաստան) եւ բազմակողմանիորեն, Եվրոմիության կառույցով, գործադրելով Հայաստանի հետ 2006-ին ստորագրված աշխատանքային ծրագիրը, ԵԱՀԿ, ինչպես նաեւ Եվրախորհրդի հետ:

- Ինչպիսի՞ն է Իտալիայի դիրքորոշումը Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի կարգավորման վերաբերյալ:

- Լեռնային Ղարաբաղի կոնֆլիկտի խաղաղ կարգավորումը շատ կարեւոր նպատակ է Իտալիայի համար, որովհետեւ շատ դրական զարգացում է լինելու ոչ միայն Հայաստանի եւ Ադրբեջանի, այլեւ ամբողջ տարածաշրջանի համար: Անշուշտ, մենք աշխատում ենք երկկողմանիորեն, երկու երկրների ղեկավարության հետ, բայց համարում ենք, որ մեր ազդեցությունն ավելի արդյունավետ կլինի ԵԱՀԿ-ի կառույցներում, որը, մեր կարծիքով, ներկայացնում է ամենահարմար ֆորումը լուծելու հակամարտությունը: Հետեւաբար, մենք նեցուկ ենք կանգնում Մինսկի խմբին եւ համանախագահներին՝ Ֆրանսիային, ԱՄՆ-ին եւ Ռուսաստանի Դաշնությանը: Վերջին զարգացումները, հակառակ համանախագահների ջանքերին, շատ քաջալերող չեն երեւում, բայց բանակցությունները պետք է շարունակվեն եւ վստահ ենք, որ մոտ ապագայում կարելի է ընդհանուր հիմքի վրա հասնել համաձայնության՝ լուծելու ճգնաժամը:

- Ինչպիսի՞ զարգացումներ են սպասվում հայ-իտալական հարաբերություններում հետագա ամիսներին, քաղաքական եւ օրենսդրական ոլորտներում:

- Ինչպես նշել էի, մենք ցանկանում ենք ավելի զարգացնել մեր հարաբերությունները Հայաստանի հետ եւ մեր տեսակետով, երկկողմանի, բարձր մակարդակի այցելությունները գլխավոր միջոցներից են: Արտաքին հարաբերությունների գծով պետական փոխնախարար Ֆամիանո Կուսիանելլիի այցելությունից հետո (2006-ի հոկտեմբերին) կարեւոր այցելություն է նախատեսվում սեպտեմբերի կեսերին՝ Պատգամավորական օթյակի արտաքին հարաբերությունների հանձնախմբի այցը: Իմ կարծիքով, սա առիթ է լինելու երկու երկրների օրենսդրական մարմինների շփման, Հայաստանի Ազգային ժողովի նոր ընտրությունից հետո:

- Իսկ ինչ խոսք ունեք փոխանցելու մեր ընթերցողներին, Հայաստանում եւ սփյուռքում:

- Ցանկանում եմ վերահաստատել, որ Իտալիայի եւ Հայաստանի միջեւ բարեկամությունը հիմնված է խոր պատմական կապերի վրա, երկու ժողովուրդների նմանությունների վրա: Մեր գործակցությունը շարունակվելու եւ մեծանալու է: Ինչ վերաբերում է սփյուռքին, թեեւ հայերը Իտալիայում այնքան շատ չեն, ինչպես, օրինակ, Ֆրանսիայում, բայց շատ զարգացած են մշակութային եւ տնտեսական առումով: Մենք նեցուկ ենք կանգնում Հայաստանի կառավարությանը եւ մանավանդ արտաքին գործերի նախարարությանը սփյուռքի գլխավոր կազմակերպությունների օժանդակությամբ՝ չքավորությունը գյուղական շրջաններում վերացնելու գործում: Այս նպատակով Իտալիայի ԱԳՆ-ն որոշեց 500000 եվրո հատկացնել UNDP-ի միջոցով իրագործելու գյուղական շրջանների զարգացման ծրագրի առաջին մասը Տավուշի շրջանի 5 գյուղերում: Արժանի է նշել, որ Իտալիան առաջին օտար երկիրն է, որ հովանավորելու է այս ծրագիրը: Սա, իմ կարծիքով, հստակ նշան է Հայաստանի նկատմամբ մեր խոր հետաքրքրության, մեր բարեկամությունը առավել զարգացնելու:

Հարցերը առաջադրեց
ՀԱՄՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆԸ

ԱՄՆ-ին պետք են թե՛ Գաբալայի եւ թե՛ Եվրոպայի ռադարները

Ամերիկացի մի խումբ փորձագետների՝ Գաբալայի ռադիոլոկացիոն կայան կատարած այցելությունից հետո ԱՄՆ-ի հակահրթիռային պաշտպանության գործակալության ղեկավար, գեներալ-լեյտենանտ Հենրի Օբերինգը հայտարարել է, որ խորհրդային տարիներին կառուցված այդ ռադարը չի կարող փոխարինել Չեխիայում կառուցվելիք հակահրթիռային պաշտպանության ռադարին:

«Նյու Յորք թայմս» թերթին տված հարցազրույցում Օբերինգն ասել է, որ թեեւ Գաբալայի կայանն ունի մեծ դիտանկյուն եւ օգտակար է հրթիռահարվածների կանխման համար, այդուհանդերձ չի կարող փոխարինել Չեխիայի ռադարին, որն ավելի ճշգրիտ կլինի եւ կծառայի առանձին հրթիռների հայտնաբերմանը:

Այս կապակցությամբ գեներալը Ռուսաստանին առաջարկել է Գաբալայի կայանը դարձնել Կենտրոնական Եվրոպայում հակաօդային պաշտպանության ամերիկյան համակարգի մի մասը: Նրա կարծիքով, կայանի միջոցով Չեխիայում եւ Լեհաստանում գտնվող համակարգի մնացյալ տարրերը կիմանան Իրանից հրթիռների արձակման մասին (եթե դա տեղի ունենա):

Ամերիկացի, ռուսաստանցի եւ ադրբեջանցի փորձագետները Գաբալա էին այցելել տվյալ կայանը համատեղ օգտագործելու ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի առաջարկության շրջանակներում: Սա առաջին դեպքն է, երբ ամերիկացի զինվորականներին թույլատրվում է դիտել Ադրբեջանից Ռուսաստանի վարձակալած այդ կայանը:

«ԲԼԵՔՈՒՈԹԵՐԸ» ԽԱՂԻՑ ԴՈՒՐՍ

Բաղդադում ԱՄՆ դեսպանատան աշխատակիցները փակված կմնան «Կանաչ գոտում»

Ռայսը ներողություն խնդրեց Իրաքի վարչապետից

Ամերիկյան դեսպանատան աշխատակիցներին այսուհետեւ արգելվում է տեղաշարժվել Բաղդադի «Կանաչ գոտուց» դուրս եւ մնացյալ Իրաքում: ABC հեռուստաընկերությունը նշում է, որ արգելքի պատճառը ամերիկյան «Բլեքուոթեր» պահպանական մասնավոր ֆիրմայի արտոնագրի վերացումն է: Այդ ֆիրման մինչեւ վերջերս Իրաքում պահպանում էր մի շարք կարեւոր օբյեկտների, ինչպես նաեւ ԱՄՆ քաղաքացիների պաշտպանությունը, երկու այլ ֆիրմաների հետ:

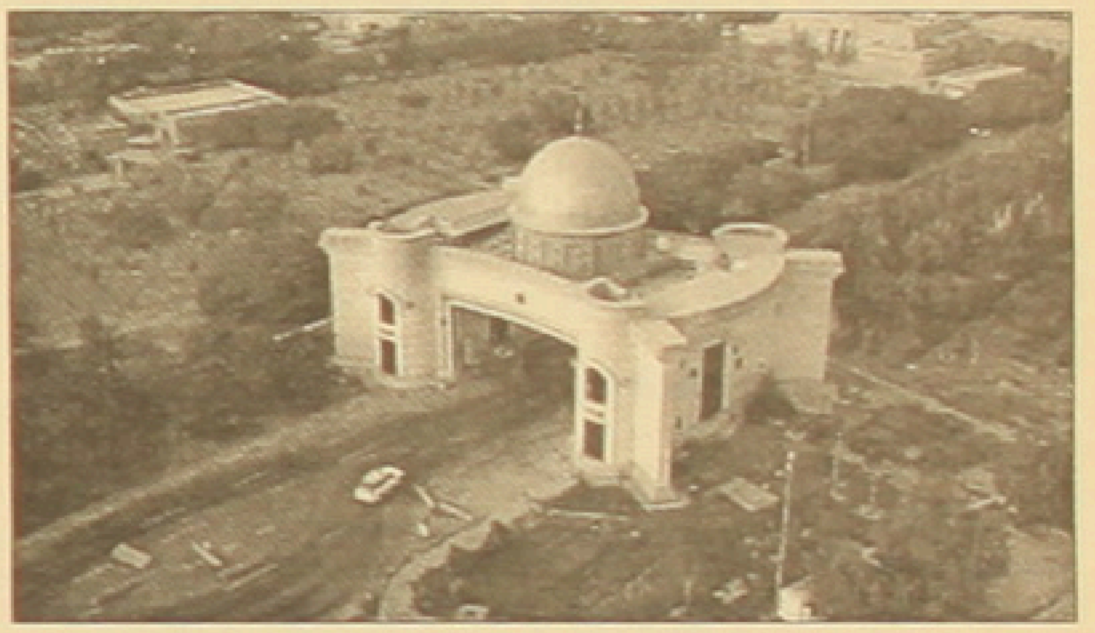

«Բլեքուոթերի» արտոնագիրը չեղյալ է հայտարարվել կիրակի օրը Բաղդադում տեղի ունեցած փոխհրաձգությանը ֆիրմայի աշխատակիցների մասնակցության պատճառով: Սեպտեմբերի 16-ին Բաղդադի արեւմուտքում գրոհայինները հարձակվել էին ԱՄՆ պետդեպարտամենտի ավտոշարասյան վրա: Փոխհրաձգության ժամանակ ամերիկացի զինվորականները չէին տուժել, բայց սպանվել էին 8 եւ վիրավորվել 13 խաղաղ իրաքցիներ:

Վաշինգտոնում մտահոգ են, որ Իրաքում ամերիկացի դիվանագետները եւ տեխնիկական աշխատողները մնալու են անպաշտպան: Լավ պաշտպանվող միակ տարածքը Բաղդադի «Կանաչ գոտին» է:

ԱՄՆ-ը խոստացել է սկսել միջադեպի «ազնիվ եւ հրապարակային» քննություն: Պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը Իրաքի վարչապետ Նուրի Մալիքիի հետ կայացած հեռախոսազրույցի ժամանակ ներողություն է խնդրել, հավաստիացնելով, թե ԱՄՆ-ը հնարավոր ամեն ինչ կանի խաղաղ իրաքցիների սպանություններ թույլ չտալու համար: Կողմերը պայմանավորվել են կալանավորել միջադեպի համար մեղավոր բոլոր անձանց:

Իրաքի ներքին գործերի նախարարությունը որոշել է անհապաղ արտաքսել «Բլեքուոթերի» բոլոր աշխատակիցներին, բացի միջադեպի մասնակիցներից, որոնք պետք է սպասեն իրենց դատին:

Հայտնի չէ, թե մինչեւ երբ է գործելու ամերիկացի դիվանագետների տեղաշարժերի արգելքը: Իրաքի ներքին գործերի նախարարությունը պնդում է, թե «Բլեքուոթերի» աշխատակիցները կրակել են այն ավտոմեքենայի վրա, որի վարորդը հրաժարվել էր կանգնել ոստիկանության պահանջով: Ոստիկանության տվյալներով, կրակ է բացվել պետդեպարտամենտի ավտոշարասյան մոտ ռումբի պայթյունից հետո: Իսկ «Բլեքուոթերում» պնդում են, թե առաջինը կրակ են բացել գրոհայինները:

Լոնդոնի «Թայմս» թերթի տվյալներով, գնդակոծությանը մասնակցել են ամերիկյան ֆիրմայի ուղղաթիռները:

Մոսկվան կարող է հետ ստանալ արտերկրում «լվացված» 200 միլիարդ դոլար

Գլխավոր «լվացքատները» զարգացած երկրներն են

Ռուսաստանը կարող է հետ ստանալ մոտ 200 մլրդ դոլար, որն ավելի վաղ երկրից դուրս էր բերվել խարդախ գործարքների հետեւանքով: Մոսկվային նման հնարավորություն է տալիս ՄԱԿ-ի նոր նախաձեռնությունը:

ՄԱԿ-ում ՌԴ մշտական ներկայացուցչի տեղակալ Իլյա Ռոգաչովի խոսքերով, «2002-ի փորձագիտական գնահատումների համաձայն, խոսքը մոտ 200 մլրդ դոլարի մասին է»: Ռոգաչովը գլխավորել է ՄԱԿ-ի հակակոռուպցիոն միջազգագրի վրա աշխատած ՌԴ պատվիրակությունը: Մոսկվան արդեն վավերացրել է այդ փաստաթուղթը, նշում է ՌԻԱ գործակալությունը:

Հենց այդ փաստաթղթի հիման վրա ՄԱԿ-ը եւ Համաշխարհային բանկը մշակել են նախաձեռնություն, որը թույլ կտա Ռուսաստան վերադարձնել ապօրինաբար երկրից դուրս բերված կեղտոտ փողերը:

Նման փողերի ամենամեծ «լվացքատները» հենց զարգացած պետություններն են: «Երբ Շվեյցարիան հրաժարվեց Ռուսաստան վերադարձնել գործարար Միխայիլ Խոդորկովսկու ակտիվները, դա արվեց քաղաքական շարժառիթներով եւ անբարյացակամության դրսեւորում էր Մոսկվայի հանդեպ», ասում է Ռոգաչովը:

ՄԱԿ-ի եւ ՀԲ-ի նոր նախաձեռնությունը թույլ կտա արդյունավետորեն գործակցել հափշտակված փողեր ընդունած պետությունների հետ:

Համաշխարհային բանկի ղեկավար Ռոբերտ Զելիկը իր հերթին հայտարարել է, որ «գողացված ակտիվների վերադարձը նախատեսված է առավելապես Աֆրիկայի աղքատ երկրների համար: Բանկի տվյալներով, զարգացող երկրներում կաշառքների գումարը կազմում է տարեկան 20-40 մլրդ դոլար, իսկ կաշառակերության վնասները միայն Աֆրիկայի պետություններում գնահատվում են տարեկան 148 մլրդ դոլար կամ ՆՀԱ-ի 25 տոկոսը:

Դոլարի ամենացածր փոխարժեքը վերջին 16 տարում

Միջբանկային վարկի տոկոսադրույքը 50 կետով՝ մինչեւ 4,75 տոկոս իջեցնելու ԱՄՆ դաշնային պահուստային համակարգի որոշումից հետո եվրոմիության արժութային շուկայում մեկ եվրոն սկսեց փոխանակվել 1,3981 դոլարով: Համաշխարհային ֆինանսական շուկայում եվրոյի նկատմամբ դոլարը դեռ երբեք այդքան թույլ չէր եղել: Երեկ փոխարժեքի տարբերությունը փոքրինչ նվազեց, բայց մնում էր 1,39-ից բարձր: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ վերջին 16 տարում դոլարն ամենացածր փոխարժեքն ունի 6 առաջատար արժույթների նկատմամբ: Լոնդոնյան Սիթիի վերլուծաբանները կարծում են, որ առաջիկա 12 ամիսներին դոլարի դիրքերը կշարունակեն թուլանալ:

Աննախադեպ նախաձեռնություն. «Նոյյան տապան»

90-ականների սկզբին էր, երբ Գեւորգ Ներսիսյանը, լինելով Արարատի քաղխորհրդի գործկոմի մշակույթի բաժնի վարիչ, առաջին անգամ հանրության դատին հանձնեց իր՝ մասնագետներով ու նշանակությամբ իրոք բացառիկ մի ծրագիր՝ Արարատի մարզում, Արարատ լեռան դիմաց կառուցել «Նոյյան տապան» համալիրը: Այս մտահղացումը մեծ հետաքրքրություն ու խանդավառություն առաջ բերեց մարդկանց մոտ, ոգեւորեց ու ոգեշնչեց, տպավորվեց, բայց... որոշ ժամանակ անց, բոլորիս հայտնի պատճառներով, ծրագիրը անուշադրության մատնվեց: Այս օրերին ծրագիրը կրկին է բարձրացվում հեղինակի եւ խանդավառ մի խումբ մարդկանց կողմից: Անշուշտ յուրաքանչյուր ծրագիր իրականացնելու համար պետք ունի նյութական, իսկ այս պարագայում հսկայական միջոցների: Հետեւաբար թվում է անիրատեսական: Սակայն չէ՞ որ բոլոր մեծ ծրագրերն սկսվում են երազանքից:

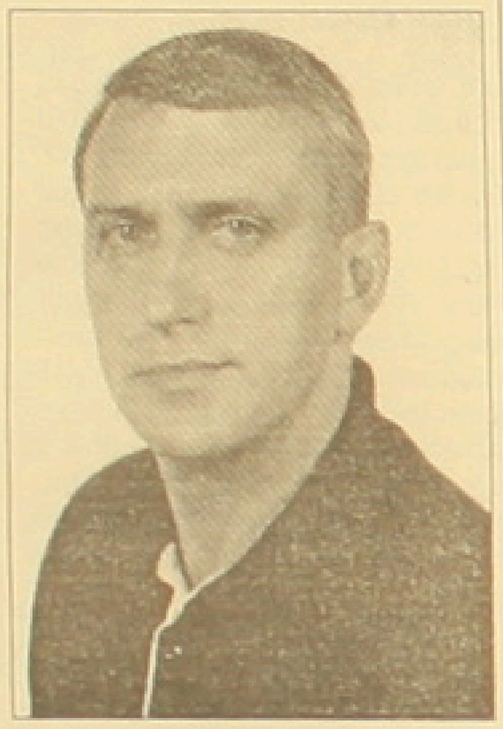

- Պարոն Ներսիսյան, խնդրում եմ հանգամանորեն անդրադառնաք «Նոյյան տապան» ծրագրին: Ի՞նչ է այն իրենից ներկայացնում:

- Սա փոքրիկ քաղաք հիշեցնող մի համալիր է, որն իր մեջ ընդգրկելու է տապանը իր աստվածաշնչյան չափերով (որի մեջ լինելու են համերգային, ցուցահանդեսային եւ կինո դահլիճներ), թանգարան, օտար լեզուների վարժարան, հայկական հեքիաթների հերոսների կերպարները մարմնավորող «դիսնեյլենդ», հյուրանոցային համալիր, աշխարհի հռչակավոր կառույցների մանրակերտեր, տարբեր երկրների ազգային մշակույթը ներկայացնող տաղավարներ: Շուրջ 50 երկրներից յուրաքանչյուրը համալիրում կունենա իր թաղամասը եւ կներկայանա իր մշակույթով:

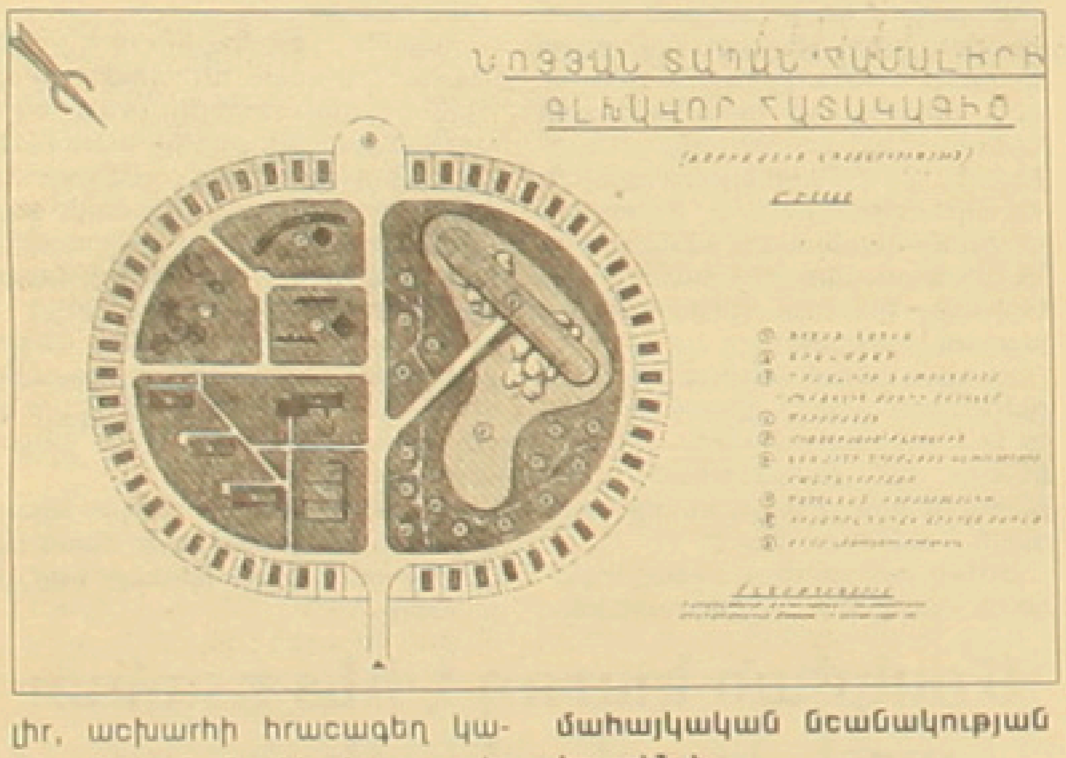

- Ծրագիրն ինքնին աննախադեպ է եւ պահանջում է յուրօրինակ մոտեցում: Ինչպե՞ս եք պատկերացնում այն:

- Ծրագիրը պետության կողմից հաստատվելուց եւ անհրաժեշտ հողահատկացումից հետո ճարտարապետների խումբը ծրագիրը իր մանրամասներով կզետեղի ինտերնետ կայքէջում, կստեղծվի հիմնադրամ, կհայտարարվի մրցույթ-մրցանակաբաշխություն լավագույն նախագծի համար:

Մինչ կառույցի աշխատանքները սկսելը նախատեսված են մի շարք միջոցառումներ, ինչպես «Արարատ լեռն Արարատից» նկարիչների միջազգային փառատոնի անցկացում, որի ընթացքում արված աշխատանքները կնվիրաբերվեն մեր հանրապետությանը, ուխտագնացություն-ճամփորդություն տարբեր երկրներ, վերոհիշյալ աշխատանքների ցուցադրում այդ երկրներում, հեռուստամարաթոնների, գովազդների, համերգային շոուների եւ այլ միջոցառումների կազմակերպում:

- Կարելի է ենթադրել, որ «Նոյյան տապանը» տեսական, համահայկական նշանակության ծրագի՞ր է:

- Մեր համոզմամբ, սա այն ծրագիրն է, որը կոչված է համախմբելու ողջ հայությանը ոչ թե օրհասական պահերին, այլեւ խաղաղ եւ ստեղծագործ ժամանակներում: Ծրագրի իրագործումը նաեւ կայացած պետության եւ պետականության խորհուրդը կունենա: Մասնակցելով ծրագրին յուրաքանչյուր հայ մարդ՝ լինի դպրոցահասակ, թե տարեց, իր մեջ կբացահայտի տեսական մասնելակերպ ունեցող քաղաքացուն:

- Իսկ ովքե՞ր են համախմբված ծրագրի շուրջը:

- Նախ երախտագիտությամբ նշեմ ստեղծագործական գրեթե բոլոր միությունների ղեկավարներին, մեծավաստակ Սոս Սարգսյանին, Պերճ Զեյթունցյանին, Աղասի Այվազյանին, մաեստրո Չեքիջյանին, Տիգրան Մանսուրյանին, ովքեր մեծ ոգեւորությամբ ընդունեցին եւ իրենց հավանությունը տվեցին ծրագրին: Իսկ շատ քչերի կամքի տեր մարդիկ, ծանոթանալով ծրագրին, առաջ ընկնելով, անմիջապես իրենց աջակցությունն են առաջարկել: Իսկ բանաստեղծներ Հակոբ Մովսեսյանը, Մերուժան Հովհաննիսյանը, բանաստեղծ Նունե Նարիկյանը, բալետմեյստեր Արտյոմ Գեւորգյանը, կոմպոզիտոր-արտադրող Էլինար Շահենը, ճարտարապետ Հովհաննես Նազարյանը եւ Ալբերտ Խաչատրյանը իրենց ամենօրյա մասնակցությունն ու նպաստն են բերել:

- Ի՞նչ նշանակություն կունենա ծրագրի իրականացումը մեր երկրի համար:

- Հայաստան երկիրը, որի մասին շատ այլազգիներ գաղափար անգամ չունեն, ճանաչելի կդառնա աշխարհով մեկ, այն կդառնա ոչ միայն քրիստոնյա աշխարհի ուխտատեղերից մեկը, այլեւ հզոր ազդակ կլինի տուրիզմի զարգացման համար: Իսկ սա նշանակում է, մեր ենթադրությամբ, շուրջ 3-4 միլիոն մարդկանց այցելություն Հայաստան, այսինքն՝ քաղաքակրթության բնօրրան:

- Ինչպիսի՞ ինչեղություն է ստացել ծրագիրն այսօր եւ ի՞նչ կասեք դրա արձագանքների մասին:

- Եղել են ծավալուն հրապարակումներ տարբեր թերթերում, կայացել է մամուլի ասուլիս: Մեզ համար անչափ ուրախալի է այն ոգեւորությունը, որը տիրում է ծրագրին ծանոթ մարդկանց շրջապատում եւ օրեցօր ավելանում է այս նախաձեռնությունը ողջունողների, աջակցության պատրաստ անհատների թիվը՝ լինեն բանվոր, մտավորական, ուսանող թե գործարար: Շուտով «Նոյյան տապան» ծրագրին կծանոթանան նաեւ սփյուռքում:

Զրույցը վարեց
ՀԱԿՈԲ ՍՐԱՊՅԱՆԸ

Գույների ու լույսերի հրավառություն

Գունային խաղերի նրբերանգներով ու նորանոր ձեռագրով են հարուստ երիտասարդ նկարչուհի Լիանա Մկրտչյանի կտավները: Նկարչուհու անհանգիստ բնավորությունը զգացվում է նաեւ կտավներում, ուր կանացի հեզության ու հանգստության հետ մեկտեղ արտահայտվում են կրքոտ պոռթկումներ եւ կտրուկ լուծումներ: Օրերս «Հայ Արտ» մշակութային կենտրոնում տեղի ունեցավ նկարչուհու առաջին անհատական ցուցահանդեսը:

Լիանան խոստովանում է, որ փնտրտումների մեջ է, փնտրում է իր ոճը: Լիանայի աշխատանքներում գերիշխում են կանայք ու ծաղիկները: Չէ՞ որ թե՛ մեկը, թե՛ մյուսը բնության հրաշքներն են, որ դարեր շարունակ ոգեշնչել են արվեստագետներին: Թվում է, նկարչուհին խորությամբ ուսումնասիրել ու բացահայտել է մարդու աչքերը, հայացքը ու դրանք պատկերում է յուրահատուկ գրավչությամբ ու անկեղծությամբ:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Պարգեւատրվել են մշակույթի եւ արվեստի գործիչները

ՀՀ անկախության օրվա առթիվ ՀՀ նախագահի Ռոբերտ Քոչարյանի հրամանագրով հանրապետության արվեստի եւ մշակույթի մի շարք գործիչներ արժանացել են շքանշանների եւ կոչումների:

Շնորհավորում ենք մեր բոլոր արվեստագետներին եւ նրանց ցանկանում ստեղծագործական նվաճումներ:

Բացվեց միջնադարյան հայկական ձեռագրերի եւ գրքերի ցուցահանդեսը

Սեպտեմբերի 14-ին Ժնեւում բացվել է միջնադարյան հայկական ձեռագրերի եւ գրքերի «Հայաստանի մանրանկարները. Մատենադարանի հավաքածուն» ցուցահանդեսը: Շվեյցարիայի նախագահ Միշլին Քալմի Ռեյի եւ Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հովանավորությամբ անցկացվող ցուցահանդեսը կազմակերպվել է Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտի, Մարտին Բոդմեր հաստատության եւ Շվեյցարիայում Հայաստանի դեսպանության համատեղ ջանքերով:

Բացման արարողությանը մասնակցել են ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը, Մատենադարանի տնօրեն Հրաչ Թամրազյանը, Ժնեւի կանտոնի խորհրդի նախագահ Շառլ Բեռը, Շվեյցարիայի դաշնային եւ Ժնեւի կանտոնալ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, Ժնեւում գործող միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ եւ հավատարմագրված դիվանագետներ:

Ցուցահանդեսը ներկայացնում է Հայաստանի՝ որպես Արեւմուտքի եւ Արեւելքի խաչմերուկում գտնվող երկրի ներդրումը համամարդկային հոգեւոր արժեքների գանձարանում, բացահայտում է կրոնի, փիլիսոփայության, մշակույթի, արվեստի եւ գիտության հիմնարար ազդեցությունը հայ ժողովրդի ինքնության ձեւավորման վրա:

Ցուցանմուշների թվում են Մատենադարանի գանձերից Արցախի Ավետարանը (XIVդ.), Տաթեւի դպրոցի Ավետարանը (XIVդ.), Գրիգոր Տաթեւացու, Գրիգոր Նարեկացու եւ Դավիթ Անհաղթի եզակի ձեռագրերը: Լայնորեն ներկայացված է Կիլիկիայի մանրանկարչության դպրոցը (Ակների Ավետարանը (1287թ.), Սարգիս Պիծակի Արքայական Ավետարանը (1336թ.), Սմբատ Գունդստաբլի Ավետարանը (XIVդ.) եւ այլն):

Ցուցահանդեսում ներկայացվելու են նաեւ Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության գրադարանից եւ Ֆրանսիայի ազգային գրադարանից բերված հայկական ձեռագրեր, այդ թվում՝ 14-րդ դարի Ալեքսանդրի պատմությունը, որը ոչ կրոնական մանրանկարչության եզակի նմուշ է:

Ցուցահանդեսը տեւելու է մինչեւ դեկտեմբերի 30-ը: Ցուցահանդեսի շրջանակում անցկացվելու է նաեւ ֆրանսիացի արվեստաբան Ռեժի Լաբուրդեթի լուսանկարների «Խորհրդապաշտական խաչ» ցուցահանդեսը նվիրված հայկական եկեղեցիներին:

Ցուցահանդեսի հովանավորներն են Հանս Վիլսդորֆ հիմնադրամը, «Պողոսյան եւ որդիներ», «Արմենիա», «Փիլիպոսյան» հիմնադրամները, Էդի եւ Թալին Ավագյանները եւ Լոմբարդ Օդյե բանկը: Ցուցահանդեսին օժանդակում է նաեւ Յուլիուս Բաեր բանկը: Ցուցահանդեսի գիտական կուրատորն ու կատալոգի խմբագիրն է Ժնեւի համալսարանի հայագիտության պրոֆեսոր Վալենտինա Կալցոլարին: Կատալոգը կազմվել է Մատենադարանի գիտական անձնակազմի մասնակցությամբ, իսկ դրա տպագրությունը հովանավորել են Էդի եւ Թալին Ավագյան բարերարները:

Տեղեկանք. Բոդմեր գրադարան-թանգարանը հիմնադրել է շվեյցարացի բարերար Մարտին Բոդմերը 20-րդ դարի կեսերին եւ համաշխարհային խոշորագույն անհատական գրադարաններից մեկն է՝ ունի 160 հազար հատոր հավաքածու: Այսօր գրադարան-թանգարանի մշտական հավաքածուն պարունակում է վաղ եւ ուշ միջնադարյան ձեռագրեր, այդ թվում՝ Նոր կտակարանի մի շարք տեքստեր, մասնավորապես Հովհաննի ավետարանի հնագույն պահպանված օրինակները, համաշխարհային դասականների գործերի ձեռագիր բնօրինակներ (Ադամ Միլտոնի «Դրախտ կորուսյալը», Գյոթե, Ուիլյամ Բաթլեր Յեյթս, Մարսել Պրուստ, Ջոն Դոն եւ այլն) եւ առաջին հրատարակություններ (Դանթե, Շեքսպիր եւ այլն): Թանգարանի կազմակերպած համաշխարհային ժառանգությունը ներկայացնող ցուցահանդեսները լայնորեն լուսաբանվում են եվրոպական մամուլում եւ հեռուստատեսությամբ:

Նիցցայում բացվեց ցուցահանդես

Սեպտեմբերի 13-ին Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան Էդվարդ Նալբանդյանը եւ Նիցցայի քաղաքապետ, սենատոր Ժակ Պեյրան Նիցցայի լուսանկարչության եւ կերպարի թատրոնում բացեցին լուսանկարչական խոշոր ցուցահանդես, որը կրում է «Նոթատետր Հայաստանից» անունը, եւ որով կավարտվի Հայաստանի տարվա միջոցառումների շարքը միջազգային տուրիզմի եւ հանգստի այդ նշանավոր կենտրոնում: Ցուցահանդեսը տեւելու է մինչեւ նոյեմբերի վերջը:

Դեսպան Նալբանդյանը, երախտագիտություն հայտնելով Նիցցայի հասարակությանը եւ քաղաքապետ Ժակ Պեյրային, գոհունակությամբ նշեց, որ Նիցցան դարձել է հայ-ֆրանսիական բարեկամության խորհրդանիշներից մեկը: Եվ պատահական չէ, որ նախագահ Քոչարյանը այս տարվա փետրվարին Ֆրանսիա կատարած պաշտոնական այցի ընթացքում Փարիզից հետո այցելեց Նիցցա, որտեղ հռչակավոր Պրոմենադ դեզ Անգլեի վրա բացվեց Հայաստանի տուրակը:

Նիցցայում Հայաստանի տարվա շրջանակներում տեղի ունեցան չորս տասնյակ խոշոր միջոցառումներ. Նիցցայի օպերային թատրոնում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը, ժամանակակից արվեստի թանգարանում արդի հայ նկարչության ցուցահանդեսը, հայկական խոհանոցի շաբաթը եւ այլն:

Նիցցայի, հատկապես Պրովանս-Ալպ-Կոտ դ'Ազյուրի շրջանի, Ալպ-Մարիտիմի նահանգի եւ Հայաստանի միջեւ համագործակցությունը զարգանում է հարաճուն կերպով: Անցյալ տարի Շրջանային խորհրդի նախագահ Միշել Վոզելը մեծ պատվիրակությամբ այցելեց Հայաստան Լոռու մարզի հետ կապերն ավելի խորացնելու նպատակով: Այս տարվա ապրիլին Հայաստան այցելեց նաեւ տեղակալ Ալպ-Մարիտիմին, գլխավոր խորհրդի նախագահ Քրիստիան Էստրոզին:

Սեպտեմբերի 20-ին Հայաստան է այցելելու Նիցցայի քաղաքապետ, սենատոր Ժակ Պեյրան: Այցի ընթացքում նախատեսված են Երեւանի եւ Նիցցայի քույրացման, ինչպես նաեւ Երեւանի պետական համալսարանի եւ Նիցցայի համալսարանների միջեւ համագործակցության պայմանագրերի ստորագրում:

Բախվում բարձրացվեց հայկական եռագույնը

Յուրի Պատրիկեեւը Հայաստանին առաջին մեդալն ու երկրորդ ուղեգիրը պարգեւեց

Հայ մարզասերների երազանքը վերջապես իրականացավ: Բախվում ընթացող ըմբշամարտի աշխարհի առաջնությունում բարձրացվեց Հայաստանի Հանրապետության դրոշը: Ճիշտ է, կազմակերպիչներին դա ստիպեց կատարել ռուս ըմբիշ Յուրի Պատրիկեեւը, որը վերջին տարիներին հանդես է գալիս Հայաստանի հավաքականում: Մինչեւ 120 կգ քաշային հունահռոմեական ոճի ըմբիշների մրցավեճում Յուրի Պատրիկեեւն իրեն հիանալի դրսեւորեց՝ արժանանալով բրոնզե մեդալի: Փորձառու ըմբիշը նախ առավելության հասավ վրաց եւ լիտվացի մարզիկների նկատմամբ, ապա 1/8 եզրափակիչում համառ մրցապայքարում, ընդամենը մեկ միավորի տարբերությամբ զիջեց կուբացի Միգել Լոպեսին: Եվ քանի որ վերջինս հասել էր եզրափակիչ, Պատրիկեեւն իրավունք ստացավ բրոնզե մեդալի համար մենամարտ անցկացնելու: Նա երկու գոտեմարտ շահեց, դրանցից երկրորդում բացահայտ առավելությամբ հաղթեց Ադրբեջանը ներկայացնող Անտոն Բոտեւին:

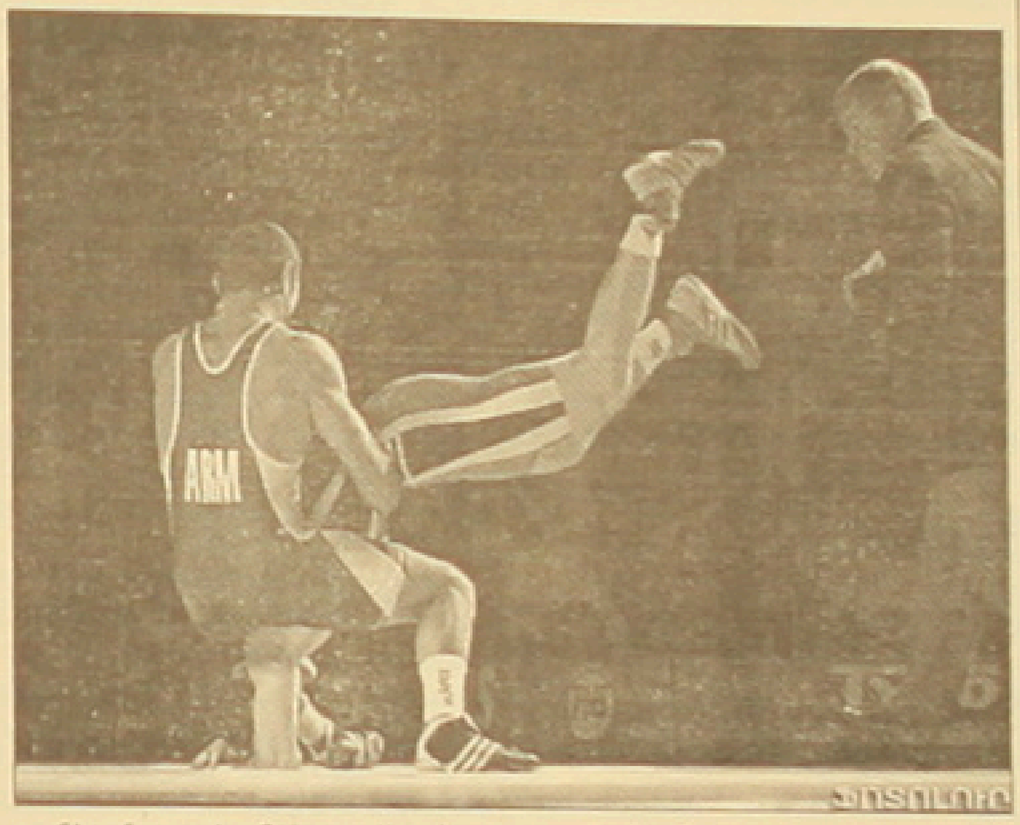
ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Պատրիկեեւն իրեն հիանալի դրսեւորեց նաեւ հունգարացի ըմբիշ Դեր Վարդեշի հետ գոտեմարտում: Մաքուր հաղթանակ տոնելով՝ ռուս ըմբիշը նվաճեց բրոնզե մեդալ: Դա Հայաստանի մարզական պատվիրակության առաջին մեդալն էր աշխարհի ընթացիկ առաջնությունում: Պատրիկեեւը նաեւ Պեկինի օլիմպիական խաղերի ուղեգիր նվաճեց: Հիշեցնենք, որ մինչ այդ նման հաջողության էր հասել Արման Ադիկյանը: Իսկ մինչեւ 120 կգ քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց կուբացի Միգել Լոպեսը, որը եզրափակիչում պարտության մատնեց ռուսաստանցի Հասան Բարոեւին: Փաստորեն, Պատրիկեեւը պարտվեց աշխարհի չեմպիոնին, ինչն ավելի է արժեւորում նրա նվաճած բրոնզե մեդալը:

Բախվում իրենց մրցավեճն են սկսել ազատ ոճի ըմբիշները: Առաջին գոտեմարտերում տանուլ տալով՝ պայքարից դուրս մնացին Վահան Սիմոնյանը (55 կգ) եւ Արմեն Կարապետյանը (60 կգ):

Տիգրան Մարտիրոսյանը չարդարացրեց սպասելիքները

Թաիլանդի Չիանգ Մայ քաղաքում ընթացող ծանրամարտի աշխարհի առաջնությունում Հայաստանի ծանրորդներից առաջինը մրցաշարքից դուրս եկավ մինչեւ 69 կգ քաշային Տիգրան Մարտիրոսյանը: 19-ամյա հայ ծանրորդը մասնակիցների մեջ ամենաերիտասարդն էր: Չնայած դրան, Տիգրանը կրում է Եվրոպայի պատանիների եւ երիտասարդների չեմպիոնի տիտղոսը, իսկ մեծահասակների Եվրոպայի առաջնությունում դարձել էր արծաթե մրցանակակիր: Այնպես որ հայ ծանրորդից սպասելիքները մեծ էին: Սակայն ցավոք այդ սպասելիքները չարդարացան:

Տիգրան Մարտիրոսյանն առաջին իսկ վարժությունում սայթաքեց: Պոկում վարժությունում Տիգրանը չկարողացավ բարձրացնել պատվիրված 151 կգ նախնական քաշը եւ 0 ստանալով, փաստորեն զրկվեց մեդալների համար մղվող պայքարից: Դա էր պատճառը, որ հրում վարժությունում Մարտիրոսյանը միայն մեկ մոտեցում կատարեց եւ բարձրացնելով 171 կգ, այլեւս մրցաշարքից դուրս չեկավ:

Այսպիսով, Հայաստանի ծանրորդների մեկնարկն աշխարհի առաջնությունում շատ անհաջող ստացվեց: Հուսանք, որ մեր մյուս ծանրորդներն անմասն չեն մնա մեդալների համար մղվող պայքարից, ինչը կօգնի նրանց նաեւ օլիմպիական ավելի շատ ուղեգրեր նվաճել: Իսկ մինչեւ 69 կգ քաշային կարգում չեմպիոնի տիտղոսին արժանացավ չին ծանրորդ Չժան Գուչժեն, որը երկամարտում ցույց տվեց 347 կգ (155+192) արդյունք: Երկրորդ տեղը զբաղեցրեց նրա հայրենակից Շի Չժիյունը՝ 338 կգ (158+180), ընդ որում պոկում վարժությունում նա արժանացավ փոքր ոսկե մեդալի: Բրոնզե մեդակակիր դարձավ բուլղարացի Դեմիր Դեմիրեւը՝ 334 կգ (153+181):

Ընդհանրապես չին ծանրորդները, որոնք անկախ առաջնության արդյունքներից, որպես Պեկինի օլիմպիադայի կազմակերպիչ երկրի ներկայացուցիչներ իրավունք ունեն օլիմպիական մրցաշարում հանդես գալ լրիվ կազմով, առայժմ շատ հաջող ելույթներ են ունենում: Մինչեւ 62 կգ քաշային կարգում էլ ուժեղագույնը Չինաստանի ներկայացուցիչն էր՝ Յան Ֆանը, որը երկամարտում ցույց տվեց 315 կգ (142+173): Արծաթե մեդալը նվաճեց ԿԺԴՀ-ի ըմբիշ Իմ Են Սուն՝ 315 կգ (142+173), որը միայն անձնական ավելի ծանր քաշի պատճառով չեմպիոնի տիտղոսը զիջեց մրցակցին: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ բուլղարացի Իվայլո Ֆիլեւը՝ 301 կգ (138+163):

Իսկ մինչեւ 56 կգ քաշայինների մրցավեճում լավագույն արդյունք ցույց տվեցին ԿԺԴՀ-ի ներկայացուցիչ Չա Կում Չոլը եւ չին ծանրորդ Լի Չժենը: Նրանք երկամարտում միեւնույն արդյունքին հասան (283 կգ): Չին ծանրորդը անձնական քաշով ավելի ծանր էր, ուստի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը զիջեց մրցակցին: Բրոնզե մեդալը նվաճեց Ինդոնեզիայի ներկայացուցիչ Իրավանը՝ 278 կգ (124+154):

«Ռեալը» հոբելյանը նշեց հաղթանակով

Ութ հանդիպումներով մեկնարկեց Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարը: Լոնդոնի «Չելսին» հերթական անգամ հիասթափեցրեց իր երկրպագուներին՝ սեփական հարկի տակ չկարողանալով հաղթել «Ռոզենբորգին» (1-1): Ընդ որում հաշիվը բացել էին հյուրերը: «Չելսիի» պատիվը փրկեց Անդրեյ Շեւչենկոն՝ խփելով եվրոգավաթներում 60-րդ գոլը:

Յուրօրինակ հոբելյան նշեց Մադրիդի «Ռեալը»՝ անցկացնելով Չեմպիոնների գավաթի խաղարկություններում 300-րդ հանդիպումը: Հոբելյանը մադրիդցիները նշեցին սեփական հարկի տակ «Վերդերի» նկատմամբ հաղթանակով (2-1): Գոլերի հեղինակներ դարձան ճանաչված ռմբարկուներ Ռուդ վան Նիստելռոյը եւ Ռաուլը:

Չեմպիոնների ներկայիս գավաթակիր «Միլանը» «Բենֆիկայի» նկատմամբ 2-1 հաշվով տոնած հաղթանակով սկսեց իր տիտղոսի պաշտպանությունը: Այդ խաղում էլ Ֆիլիպո Ինձագին խփեց եվրոգավաթներում 60-րդ գոլը: Ամենայն հավանականությամբ ընթացիկ մրցաշրջանում կհաջողվի գերազանցել հանրահայտ Գերդ Մյուլլերի ռեկորդային ցուցանիշը, որը եվրոգավաթներում 62 գոլ է խփել:

«D» խմբում հանդես եկող Դոնեցկի «Շախտյորը» հաջող մեկնարկեց՝ 2-0 հաշվով հաղթելով շոտլանդական

«Սելթիկին»: Այդ խաղում արդեն 6-րդ րոպեին Բրանդաուն բացեց հաշիվը՝ դառնալով խմբային մրցաշարի դաշտում առաջին գոլի հեղինակը: «Շախտյորը» «Սելթիկից» վրեժխնդիր եղավ «Սպարտակի» համար, որը նախորդ փուլում պարտվել էր շոտլանդացիներին:

Մեկնարկային տուրում կայացած մյուս հանդիպումներում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները. «Մարսել»-«Բեշիքթաշ»՝ 2-0, «Շալկե-04»-«Վալենսիա»՝ 0-1, «Պորտո»-«Լիվերպուլ»՝ 1-1, «Օլիմպիակոս»-«Լացիո»՝ 1-1:

ՇԱԽՄԱՏ

Արոնյանը երկրորդ պարտությունը կրեց

Մեկօրյա հանգստից հետո շախմատի աշխարհի առաջնության մասնակիցները կրկին նստեցին խաղատախտակների շուրջը: Ցավոք 5-րդ տուրն անհաջող էր Լեւոն Արոնյանի համար, որը նախորդ տուրում անդրանիկ հաղթանակն էր տոնել Լեկոյի նկատմամբ: Արոնյանի հերթական մրցակիցը Բորիս Գելֆանդն էր: Մինչեւ 38-րդ քայլը համառ մրցապայքար էր ընթանում, որում սպիտակներով խաղացող Գելֆանդի դիրքը նախընտրելի էր: Արոնյանը եւս սառը քայլ կատարեց, փորձեց շտկել դրությունը, բայց ի վերջո ստիպված էր հանձնվել:

5-րդ տուրից հետո մրցաշարի միանձնյա առաջատար դարձավ հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը: Նա հաղթեց Պյոտր Սվիդլերին եւ վաստակեց 3,5 միավոր: Հետաքրքրական է, որ մինչ այդ մրցակիցները 18 պարտիա էին խաղացել եւ Սվիդլերին չէր հաջողվել ոչ մի հաղթանակ տոնել: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկի եւ Պետեր Լեկոյի մրցավեճում: Կրամնիկը Գրիշչուկի եւ Գելֆանդի հետ վաստակել է 3 միավոր: Գրիշչուկի համար տուրը հաջող էր: Նա սպիտակներով պարտության մատնեց Մորոզեւիչին:

Լեկոն, Արոնյանն ու Մորոզեւիչը վաստակել են 2-ական միավոր: Աղյուսակը 1,5 միավորով եզրափակում է Պյոտր Սվիդլերը: 6-րդ տուրում Արոնյանը սեւերով կմրցի Սվիդլերի հետ: Անանդը սպիտակներով ուժերը կչափի Գրիշչուկի հետ: Կկայանան նաեւ Կրամնիկ-Գելֆանդ եւ Մորոզեւիչ-Լեկո պարտիաները:

«Արարատն» անճանաչելի է դարձել

Կարճատեւ ընդմիջումից հետո վերսկսվեց ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունը: Աղյուսակը գլխավորող Երեւանի «Արարատը», որ նախորդ երկու տուրում միեւնույն 0-6 հաշվով զիջել էր «Փյունիկին» ու «Բանանցին», «Միկայի» հետ մրցախաղում էլ խաղադաշտը թողեց խոշոր հաշվով պարտված (1-4): Արարատցիները Վարուժան Սուքիասյանի հեռանալուց հետո սերբ մարզիչ Դուշան Միհիչի գլխավորությամբ անհաջող ելույթներ են ունենում: Բավական է նշել, որ վերջին երեք խաղում թիմը սեփական դարպասը բաց է թողել 16 գոլ, խփել միայն մեկը: Այդ մեկ գոլն էլ «Միկայի» դարպասը 11 մ հարվածով խփեց Մարկոսը: Իսկ «Միկայից» աչքի ընկավ Իվան Ռիստիչը՝ խփելով 3 գոլ: Մեկ գոլ էլ իր օգտին գրանցեց բրազիլացի Ալեքսը: Նշենք, որ «Միկայում» իր ելույթներն է ավարտել փորձառու պաշտպան Արմեն Պետիկյանը, իսկ Արմեն Շահգելդյանի, Արսեն Մելոյանի եւ Ֆեռնանդո Տալեսի ծառայություններից թիմի մարզիչները հրաժարվել են:

«Արարատի» հերթական պարտությունից հետո «Փյունիկը» գլխավորեց աղյուսակը: Չեմպիոնը «Կիլիկիայի» հետ մրցախաղում միայն 2-րդ խաղակեսում կարողացավ կոտրել մրցակցի դիմադրությունը: «Փյունիկի» հաղթանակն ապահովեցին Վարդան Պետրոսյանի եւ Հենրիխ Մխիթարյանի խփած 2 գոլերը:

«Բանանցին» հաջողվեց կասեցնել «Գանձասարի» հաղթարշավը, որը մինչ այդ 5 անընդմեջ հաղթանակ էր տոնել: «Բանանցը» հաղթեց 3-0 հաշվով շնորհիվ Արտակ Առաքելյանի, Արսեն Բալաբեկյանի եւ Գեւորգ Ղազարյանի խփած գոլերի: Վերջին տուրում հաջող է հանդես գալիս «Ուլիսը», որը 2-0 հաշվով պարտության մատնեց «Շիրակին»:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	18	13	1	4	43-14	40
2. Արարատ	20	12	2	6	33-27	38
3. Բանանց	19	10	4	5	36-20	34
4. Միկա	18	9	5	4	33-18	32
5. Գանձասար	20	9	4	7	21-18	31
6. Շիրակ	19	6	5	8	19-23	23
7. Ուլիս	20	4	3	13	12-38	15
8. Կիլիկիա	20	1	2	17	6-45	5

Ռմբարկուները

Մարկոս	«Արարատ»	17
Գեւորգ Ղազարյան	«Բանանց»	10
Լեւոն Փաչաջյան	«Փյունիկ»	8
Արսեն Բալաբեկյան	«Բանանց»	8

Հայաստանի հավաքականը զիջում է դիրքերը

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների դասակարգման հերթական ցանկը: Նախորդ ամսվա համեմատ Հայաստանի ազգային հավաքականը նահանջել է 6 հորիզոնականով եւ այժմ 393 վարկանիշով զբաղեցնում է 87-րդ տեղը: Ընտրական «A» խմբում ընդգրկված Հայաստանի հավաքականի մրցակիցներից ամենաբարձր վարկանիշն ունի Պորտուգալիայի ընտրանին, որը 2 տեղով բարձրացել է եւ զբաղեցնում է 8-րդ հորիզոնականը: Լեհերը զբաղեցնում են 16-րդ տեղը (+4): Սերբերը 22-րդն են (-4): Այնուհետեւ գալիս են ֆինները (44-րդ տեղ, -6), բելգիացիները (60-րդ տեղ, +9), ադրբեջանցիները (115-րդ տեղ, -8) եւ ղազախները (120-րդ տեղ, -5):

Ամենամեծ առաջընթացը նկատվել է Ֆիջիի հավաքականի մոտ, որը վարկանիշն ավելացրել է 212-ով՝ բարձրանալով 51 տեղով: Իսկ ահա Բուրկինա Ֆասոյի հավաքականը 29 տեղով զիջել է դիրքերը: Դասակարգման ցուցակը կրկին գլխավորեց աշխարհի չեմպիոն Իտալիայի հավաքականը, որը նախորդ ցուցակում 3-րդ տեղում էր: Իտալացիներն իրենց տեղը զիջեցին ցուցակը գլխավորող բրազիլացիներին: Իսկ լավագույն տասնյակում միայն մեկ փոփոխություն է կատարվել. չեխերին փոխարինել են անգլիացիները:

Ներկայացնում ենք լավագույն տասնյակի եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականների ցուցանիշները:

1. Իտալիա	1488
2. Արգենտինա	1451
3. Բրազիլիա	1444
4. Գերմանիա	1330
5. Հոլանդիա	1246
6. Ֆրանսիա	1220
7. Իսպանիա	1178
8. Պորտուգալիա	1169
9. Անգլիա	1165
10. Խորվաթիա	1151
17. Ուկրաինա	900
26. Ռուսաստան	851
62. Ուզբեկստան	491
70. Բելառուս	445
81. Մոլդովա	413
84. Լիտվա	398
87. Հայաստան	393
94. Լատվիա	364
104. Վրաստան	327
115. Ադրբեջան	287
120. Ղազախստան	259
127. Էստոնիա	238
149. Ղրղզստան	130
151. Տաջիկստան	127
174. Թուրքմենստան	174

Էջը պատրաստեց ԱԵՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

HEINRICH BÖLL STIFTUNG

Հարավային Կովկասում Հայնրիխ Բյոլի անվան հիմնադրամի տարածաշրջանային գրասենյակը հայտարարում է տարածաշրջանային կրթաթոշակային մրցույթ սոցիալական գիտությունների ոլորտում

Հայնրիխ Բյոլի անվան հիմնադրամը գերմանական անկախ խաղաղական հիմնադրամ է, որը համագործակցում է Գերմանիայի Կանաչների կուսակցության հետ:

Հիմնադրամն օժանդակում է խաղաղացիական հասարակության զարգացմանն ուղղված հետազոտություններին, հատկապես գենդերային խաղաղականության, կանանց իրավունքների և բնապահպանության ոլորտներում:

Տարածաշրջանային կրթաթոշակային ծրագրի նպատակը

Կրթաթոշակային ծրագիրը նախատեսում է անմիջականորեն Հարավային Կովկասի տարածաշրջանում գիտական հետազոտությունների անցկացում:

Ծրագրի նպատակն է՝

- աջակցել երիտասարդ գիտնականներին կատարելու անհատական, միջդիսցիպլինար գիտական հետազոտություններ Հարավային Կովկասում
- օժանդակել Հարավային Կովկասում բարձրակարգ մասնագետների տարածաշրջանային ցանցի ձևավորմանը:

Մրցույթի պայմանները

Տարածաշրջանային գիտահետազոտական կրթաթոշակի հայտ կարող են ներկայացնել բարձրագույն կրթություն ունեցող և Հարավային Կովկասի երկրներում մշտապես բնակվող մինչև 35 տարեկան երիտասարդ գիտնականները (ծնված 1973-1985 թթ.): Երկու օտար (արևմտաեվրոպական և ռուսերեն) լեզուների լավ իմացությունը պարտադիր է: Հայտերն ընտրելիս հատուկ ուշադրություն է դարձվելու թեմաների նորույթին և ժամանակակից մեթոդաբանական կողմնորոշմանը, այդ թվում նաև հետազոտությունների անցկացման ոակյալ մեթոդների կիրառմանը:

Օժանդակություն է տրամադրվելու ստորև նշված թեմաների շրջանակներում իրականացվող հետազոտություններին.

1. Կենցաղի պատմություն
2. Այլախոհության և ռեժիմների պատմություն
3. Խորհրդային մարդը հետխորհրդային երկրներում. խորհրդային իրականության հետքերը նոր պայմաններում
4. Պետությունը և կրոնը 20-րդ դարում
5. Նոր հայացքներ հին կոնֆլիկտների վրա
6. Ինքնությունների կառուցում
7. Միգրացիային առնչվող խնդիրներ
8. Փախստականները խաղաղում. զոյատեման ռազմավարություններ, համայնքների ձևավորում
9. Յուտային ու օտար հասարակությունում
10. Անհավասարության և խտրականության պրոբլեմները
11. Գենդերային դերերի փոխակերպումը
12. Քաղաքային մշակույթ
13. Հաղորդակցումը խաղաղում
14. Քաղաքի կառավարման ժամանակակից մեթոդները
15. Քաղաքի սոցիալական և տեղեկատվական ենթակառուցվածքը
16. Քաղաքների կայուն զարգացման խնդիրը (սոցիալական, բնապահպանական և տնտեսական խնդիրներ)

Կրթաթոշակների տևողությունը և չափը

Կրթաթոշակները տրամադրվելու են 12 ամիսների համար. 01.01.2008 31.12.2008: Կրթաթոշակների գումարը կազմում է ամսական 200 եվրո: Հիմնադրամը նախատեսում է նաև լրացուցիչ ծրագիր, որը ներառում է սեմինարներ, ամառային դպրոց, հրապարակումներ և այլն:

Ընդհանուր ցուցումներ

- Կրթաթոշակը անհատներին տրամադրվող օժանդակություն է և չի կարող օգտագործվել կրթաթոշակային ծրագրից դուրս կատարվող նախագծերի ֆինանսավորման նպատակով:
- Մրցույթին մասնակցելու համար հայտ ներկայացնող անձի որևէ գիտական հաստատության հայցորդ կամ աշխատակից լինելը պարտադիր չէ:
- Ընդհանուր տեղեկատվության և մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ հայտաթերթիկների համար կարող եք այցելել Հարավային Կովկասում Հիմնադրամի տարածաշրջանային գրասենյակի էլեկտրոնային էջ՝ www.boell.ge
- Հայտերի ներկայացման ժամկետը լրանում է 2007 թ. հոկտեմբերի 15-ին, երկուշաբթի օր, ժամը 12:00-ին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պահանջվող փաստաթղթեր

1. Տեղեկատու հետևյալ տվյալներով՝ անուն, ազգանուն, ծննդյան տարեթիվը, երկիրը, գիտական աստիճան, գիտական աշխատանքի անունը
2. Հայտաթերթիկ (տես www.boell.ge)
3. Ինքնակենսագրություն (CV)
4. Էսսե (5-ից 8 էջի սահմաններում), որը պետք է ներկայացնի մասնագիտական և անձնական մոտիվացիան, այն է.

1. Ինչու եմ հետաքրքրվում տվյալ թեմայով: 2. Ինչ գիտեմ ընտրված թեմայի վերաբերյալ: 3. Կոնկրետ ինչ եմ պատրաստվում իրականացնել և ինչ մեթոդներ եմ կիրառելու 4. Տարեկան աշխատանքային պլանը:

5. Երկու երաշխավորագիր գիտնականների կամ այն կազմակերպությունների ղեկավարների կողմից, որտեղ դուք աշխատել եք (կոնկրետ ինչ փորձով և գիտական աշխատանքով է հիմնավորվում երաշխավորագիրը):
6. Բարձրագույն կրթության վկայականը (բակալավր, մագիստրոս կամ դիպլոմավորված մասնագետ) գնահատականներով:
7. Ըստ ընտրության. հրատարակված գիտական աշխատությունների ցանկը և, հնարավորության դեպքում, դրանց պատճենները՝ մինչև 20 էջ ծավալով:

Վերը նշված փաստաթղթերը (բացի գիտական աշխատություններից) պետք է ներկայացվեն անգլերենով կամ ռուսերենով 3 օրինակից: Թերի, ինչպես նաև վերջնաժամկետը լրանալուց հետո և էլ. փոստով ներկայացված հայտերը հաշվի չեն առնվի:

Մրցույթի հայտերը ուղարկել հետևյալ հասցեով՝
Հարավային Կովկասում Հայնրիխ Բյոլի անվան տարածաշրջանային գրասենյակ
Ռադիանի փող., թիվ 5, 0179, Թբիլիսի, Վրաստան

ՄՐՑՈՒՅԹ

*Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը և Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը հայտարարում են 2007 թվականի **լավագույն ժուռնալիստական աշխատանքի մրցույթ**՝ Հայաստան-Սփյուռք, Սփյուռք-Սփյուռք կապերի ամրապնդման և համազգային շահերի շուրջ հայության ջանքերի մեկտեղման թեմայով:*

Հրապարակված, հեռարձակված նյութերը պետք է բովանդակեն ազգային միասնականության, աշխարհի հետ մեր ինքնության, հոգևոր հայրենիքի սահմանները ներկայացնող, երկրի տերը լինելու, գալիքի հավատով ապրելու և արարելու գաղափարներ:

Մրցանակային հիմնադրամը 8.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ է:

Սահմանվում են հետևյալ մրցանակները.

1. մեկ առաջին մրցանակ՝ 2000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
2. երկու երկրորդ մրցանակ՝ 1500-ական ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
3. երկու երրորդ մրցանակ՝ 1000-ական ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
4. խրախուսական մրցանակներ՝ 1000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ ընդհանուր գումարով:

Մրցույթին կարող են ներկայացվել 2007 թ. ընթացքում մամուլում տպագրված, ՁԼՄ-ներով հաղորդված և ցուցադրված նյութերը: Կընդունվեն միայն Հայաստանի ժուռնալիստների միության անդամների աշխատանքները:

Մրցույթի նյութերը ներկայացնել մինչև 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ը հետևյալ հասցեով. Երևան, Պուշկինի 3ա, Հայաստանի ժուռնալիստների միություն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի և ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն և N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է **«Սանտարգ էլեկտրիկ» ՍՊԸ**-ի կողմից ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Հերմոն համայնքի վարչական տարածքում էլեգիս գետի Կառավարա վտակի վրա կառուցվող «Սանտարգ» ՓՀԷԿ-ի ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. սեպտեմբերի 26-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

WWW.
azg.am
WWW.
azgdaily.com

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Ֆինանսական Ոլորտի Զարգացման Ծրագիր (ՖՈԶԾ)

Ֆինանսական ոլորտի վերահսկողության թիմի ղեկավար (երկարաժամկետ, 2-4 տարի)

Աշխատանքի նկարագրություն Ֆինանսական ոլորտի վերահսկողության թիմի ղեկավարը կիրականացնի թիմի ղեկավարի պարտականությունները Ծրագրի Բաղադրիչ II-ի շրջանակներում՝ բանկային, ապահովագրության, արժեթղթերի, կենսաթոշակային բարեփոխումների, հիփոթեկի բնագավառում:

Թիմը պատասխանատու է ստորև նշված ոլորտներում աջակցություն ցուցաբերելու համար՝

- Համապատասխանություն Կարգավորման միջազգային սկզբունքներին,
- Ֆինանսական ոլորտի կարգավորման խաղաղականություն,
- Միասնական ֆինանսական վերահսկողություն,
- Ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողություն,
- Կենսաթոշակային հիմնադրամի կարգավորում,
- Մասնակցություն ֆինանսական հատվածին վերաբերող օրենքների և կանոնակարգերի մշակմանը և համագործակցում ՀՀ ԿԲ Իրավաբանական բաժնի և մյուս աշխատակիցների հետ:

Սա բացառիկ հնարավորություն է աշխատելու բարձրակարգ մասնագիտական հմտություններ ունեցող միջավայրում և թիմային մթնոլորտում, որը կապահովի Ձեր մոտեցումների մշակման և իրականացման ազատություն, ինչպես նաև աշխատակազմը ղեկավարելու լայն հնարավորություն:

Թիմի ղեկավարն ունի հետևյալ պարտականությունները՝

- Ղեկավարել հայ մասնագետների թիմը և (համաձայն Ծրագրի ղեկավարի կամ նրա ներկայացուցչի կողմից տրված հանձնարարության), հաստատել, ղեկավարել, և հսկել ամենօրյա հանձնարարականները՝ աշխատանքային ծրագրին համապատասխան:
- Ղեկավարել մասնագետներին և իրավաբան-խորհրդատուներին և հսկողություն սահմանել նրանց աշխատանքի որակի նկատմամբ:
- Սերտորեն աշխատել Ծրագրի ղեկավարի և միջազգային խորհրդատուների հետ ծրագրի ուղղությունների որոշման, իրականացման եղանակների և տեխնիկական կարիքների ուղղությամբ:
- Իբրև թիմի ղեկավար պատրաստել վերլուծություններ, հաշվետվություններ և ընորհանդեսներ բարձր մասնագիտական ստանդարտներին համապատասխան:
- Սերտորեն աշխատել ՀՀ ԿԲ-ի և ծրագրի մյուս գործընկերների ղեկավար մարմինների հետ:

Անհրաժեշտ որակավորում

Վերոնշյալ բնագավառներում աշխատելու փորձ

- Ֆինանսների և/կամ էկոնոմիկայի գծով գիտությունների թեկնածուի կամ մագիստրոսի կոչում, ինչպես նաև կառավարման և վերահսկման գծով կրթության առկայություն:
- Ոլորտում առնվազն 8 տարվա աշխատանքային փորձ կամ 6 տարվա փորձ նմանատիպ դոնոր ծրագրերում:
- Անգլերեն լեզվի սահուն իմացություն:
- Ճշգրիտ արդյունքներ ապահովելու ունակություն:

Վարձատրության կարգը

Աշխատավարձի չափը հիմնվում է աշխատավարձային պատմության վրա:

***

Բանկային մասնագետ (լրիվ դրույք, երկարաժամկետ)

Աշխատանքի նկարագրությունը և պարտականությունները՝ Միջնորդության թիմի ղեկավարի հետ ուղղակի համագործակցությամբ իրականացնել հետևյալ հիմնական առաջադրանքները.

- Աշխատել բանկերի և ՈւՎԿ-ների հետ նոր բանկային ծառայությունների և գործիքների մշակման ուղղությամբ
- Աջակցել գործընկեր բանկերին առևտրա-ֆինանսական գործառնությունների մշակման գործում
- Աջակցել գործընկեր բանկերին մշակելու լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ
- Կատարել բանկային տվյալների ամենամսյա և եռամսյակային բարձացումներ
- Մշակել և իրականացնել բանկային ոլորտին վերաբերող դասընթացներ բանկերի և ՈւՎԿ-ների հետ

Անհրաժեշտ որակավորում

Էկոնոմիկայի գծով մագիստրոսի կոչում, բանկային ոլորտի մասնագիտացումը առավելություն կդիտվի

- Առնվազն 5 տարվա աշխատանքային փորձ բանկային ինդուստրիայի ոլորտում ղեկավար պաշտոններում
- ՀՀ բանկային օրենսդրության իմացություն
- Միջազգային կազմակերպություններում աշխատանքային փորձը առավելություն կդիտվի
- Ճշգրիտ արդյունքներ ապահովելու ունակություն
- Հայերեն և անգլերեն լեզուների սահուն իմացություն, ռուսերենի իմացությունը կդիտվի որպես առավելություն:

Վարձատրության կարգը

- Աշխատավարձի չափը հիմնվում է աշխատավարձային պատմության վրա:

Խնդրում ենք ուղարկել Ձեր ինքնակենսագրականը (CV) և ուղեկցող նամակը info@fsdp.am էլ. փոստի հասցեով **մինչև 2007թ. հոկտեմբերի 8-ը:** Կտեղեկացվեն միայն առաջին փուլով ընտրվածները:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍԻՆ՝ Ֆինանսական ոլորտի զարգացման ծրագիրը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային Զարգացման Գործակալության կողմից ֆինանսավորվող ծրագիր է, որ իրականացվում է Emerging Markets Group Ltd. կազմակերպության կողմից: Ծրագիրը գործում է հետևյալ երեք հիմնական ոլորտներում՝

- Ֆինանսական ոլորտի միջնորդության բարձրացում,
- Ֆինանսական ոլորտի վերահսկողության ուժեղացում,
- Ֆինանսական ոլորտի ենթակառուցվածքների զարգացում:

«Emerging Markets Group»-ը միջազգային զարգացման բնագավառում գործող խորհրդատվական կազմակերպություն է, որ աշխատում է մոտ 60 երկրների դոնորական գործակալությունների, մասնավոր պատվիրատուների և կառավարությունների հետ:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երևան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 19.09.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2:

2007 թվականի մայիսի 18-ից Հայաստանի Հանրապետությունում դատական իշխանություն գոյություն չունի... իրավաբանորեն

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է արտակարգ դատարան

Հիմք ընդունելով ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ Դատական օրենսգրքի, «Իրավական ակտերի մասին», «Դատարանակազմության մասին» եւ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքների՝ ստորեւ ներկայացված 1-5 կետերում նշված հոդվածներով ամրագրված դրույթները եւ դրանց հիման վրա կատարելով մեկնաբանություններ, ապացուցենք, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից ՀՀ-ում գործող բոլոր (առաջին ատյանի, վերաքննիչ, տնտեսական, վճռաբեկ) դատարանների գործունեությունը, դատարանների նախագահների եւ դատավորների լիազորությունները սահմանված չեն ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով, որից էլ հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից հետո ՀՀ-ում գործող դատարանների կայացրած ակտերն իրավական ուժ չունեն եւ պետք է համարվեն անվավեր:

1. ՀՀ Սահմանադրություն

ՀՀ Սահմանադրությունը (փոփոխություններով) (այսուհետ՝ ՀՀ Սահմանադրություն) ընդունվել է 2005 թվականի նոյեմբերի 27-ին՝ հանրաքվեով, ուժի մեջ է մտել 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից:

ՀՀ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ **«Պետությունն ապահովում է մարդու եւ քաղաքացու հիմնական իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանությունը՝ միջազգային իրավունքի սկզբունքներին ու նորմերին համապատասխան»**:

ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Սահմանադրությունն ունի բարձրագույն իրավաբանական ուժ, եւ նրա նորմերը գործում են անմիջականորեն»**:

ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության 1-ին նախադասության համաձայն՝ **«Օրենքները պետք է համապատասխանեն Սահմանադրությանը»**:

ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքների եւ ազատությունների դատական, ինչպես նաեւ պետական այլ մարմինների առջեւ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունք»**:

ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ **«Յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքները եւ ազատությունները օրենքով չարգելված բոլոր միջոցներով պաշտպանելու իրավունք»**:

ՀՀ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Յուրաքանչյուր ոք ունի իր խախտված իրավունքները վերականգնելու ... համար հավասարության պայմաններում, արդարության բոլոր պահանջների պահպանմամբ, անկախ եւ անկողմնակալ դատարանի կողմից ողջամիտ ժամկետում իր գործի հրապարակային քննության իրավունք»**:

ՀՀ Սահմանադրության 42.1-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«Մարդու եւ քաղաքացու հիմնական իրավունքներով ու ազատություններով տարածվում են նաեւ իրավաբանական անձանց վրա՝ այնքանով, որքանով այդ իրավունքներն ու ազատություններն իրենց էությամբ կիրառելի են դրանց նկատմամբ»**:

ՀՀ Սահմանադրության 91-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները՝ Սահմանադրությանը եւ օրենքներին համապատասխան»**:

ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանները եւ վճռաբեկ դատարանը, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարաններ»**:

ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ **«Արտակարգ դատարանների ստեղծումն արգելվում է»**:

ՀՀ Սահմանադրության 94-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ **«Դատարանների լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանվում են Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով»**:

ՀՀ Սահմանադրության 117-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ **«Ազգային ժողովը երկու տարվա ընթացքում համապատասխանեցնում է գործող օրենքները Սահմանադրության փոփոխություններին»**:

ՀՀ Սահմանադրության 9-րդ գլխի (եզրափակիչ եւ անցումային դրույթներ) 155-րդ, 116-րդ եւ 117-րդ հոդվածներում ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ, 91-րդ, 92-րդ եւ 94-րդ հոդվածներով ամրագրված դրույթներն ուժի մեջ են մտել ՀՀ Սահմանադրությունն ուժի մեջ մտնելու պահից՝ 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից:

ՀՀ Սահմանադրությունն ուժի մեջ մտնելու (05.12.2005թ.) ամսաթվից եւ ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին, 91-րդ հոդվածի 1-ին, 92-րդ հոդվածի 1-ին, 92-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 94-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերություններով ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է՝ 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից ՀՀ-ում գործում են ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ եւ վճռաբեկ դատարանները, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանները, որոնց լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանվում են ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով:

ՀՀ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 2-րդ, 18-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 19-րդ հոդվածի 1-ին պարբերություններով եւ 42.1-րդ հոդվածով ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ-ն ապահովում է մարդու, քաղաքացու եւ իրավաբանական անձի հիմնական իրավունքների եւ ազատությունների դատական պաշտպանությունը՝ միջազգային իրավունքի սկզբունքներին ու նորմերին համապատասխան:

ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերությամբ ամրագրված դրույթից հետեւում է, որ ՀՀ-ում արգելվում է արտակարգ, այսինքն՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով չնախատեսված դատարանների ստեղծումը:

ՀՀ Սահմանադրության 117-րդ հոդվածի 1-ին մասով ամրագրված դրույթներից հետեւում է, որ 2 (երկու) տարվա ընթացքում, այսինքն՝ մինչեւ 2007 թվականի դեկտեմբերի 5-ը, ՀՀ-ում գործող օրենքները պետք է համապատասխանեցվեն ՀՀ Սահմանադրությանը:

2. «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենք

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքը ՀՀ ԱԺ-ի կողմից ընդունվել է 2002 թվականի ապրիլի 3-ին, ՀՀ Նախագահը ստորագրել է 2002 թվականի ապրիլի 29-ին եւ ուժի մեջ է մտել 2002 թվականի մայիսի 31-ից:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ **«Իրավական ակտը չպետք է հակասի հավասար կամ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող իրավական ակտերին»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետությունում ընդունվող իրավական ակտերն են՝**

1) Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը եւ դրանում կատարված փոփոխությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենքները, ...»:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունն ամրագրում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում իրավական կարգավորման սկզբունքները: Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության իրավական հիմքն է»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունն ունի բարձրագույն իրավաբանական ուժ, եւ նրա նորմերը գործում են անմիջականորեն»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Օրենքները պետք է համապատասխանեն Սահմանադրությանը: Այլ իրավական ակտերը պետք է համապատասխանեն Սահմանադրությանը եւ օրենքներին»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը եւ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության փոփոխությունները նորմատիվ իրավական ակտեր են»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ **«Օրենքները պետք է համապատասխանեն Սահմանադրությանը եւ չպետք է հակասեն Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի որոշումներին»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն՝ **«Բացառապես Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով են սահմանվում**

1) ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց իրավունքներն իրականացնելու եւ պաշտպանելու պայմանները եւ կարգը»:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն՝ **«Օրենքները կարող են ընդունվել օրենսգրքերի տեսքով: Օրենսգիրքն իրավունքի համասեռ հասարակական հարաբերությունները կարգավորող բոլոր կամ հիմնական նորմերը համակարգված եւ կանոնակարգված ձեւով շարադրված օրենքն է»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 6-րդ կետի համաձայն՝ **«Օրենսգրքի կարգավորման իրավահարաբերությունների ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության մյուս բոլոր օրենքները պետք է համապատասխանեն օրենսգրքերին»**:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերը գործում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության եւ սույն օրենքով սահմանված՝ առավել բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող ակտերի գերակայության սկզբունքի հիման վրա»**:

ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ պարբերություններով, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 4-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 8-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ եւ 4-րդ, 9-րդ հոդվածի 2-րդ, 4րդ, 5-րդ եւ 6-րդ, 24-րդ հոդվածի 1-ին կետերով ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված դրույթները գործում են անմիջականորեն, օրենսգրքերում եւ մյուս օրենքներում ամրագրված դրույթները պետք է համապատասխանեն ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված դրույթներին, եթե ՀՀ Սահմանադրությամբ, օրենսգրքերով եւ այլ օրենքներով ամրագրված դրույթների միջեւ առկա են հակասություններ, ապա գործում են ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված դրույթները, եթե օրենսգրքերով եւ օրենքներով ամրագրված դրույթների միջեւ առկա են հակասություններ, ապա գործում են օրենսգրքերով ամրագրված դրույթները:

ՀՀ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 2-րդ, 18-րդ հոդվածի 1-ին եւ 19-րդ հոդվածի 1-ին պարբերություններով, 42.1-րդ հոդվածով եւ 91-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությամբ, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ կետով ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ-ն ապահովում է քաղաքացիների եւ իրավաբանական անձանց՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով ամրագրված իրավունքները ՀՀ Սահմանադրությանը եւ օրենքներին համապատասխան ստեղծված անկախ եւ անկողմնակալ դատարանների միջոցով պաշտպանելու իրավունքը:

3. «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենք

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքը ՀՀ ԱԺ-ն ընդունել է 1998 թվականի հունիսի 18-ին, ՀՀ Նախագահը ստորագրել է 1998 թվականի հուլիսի 18-ին, ուժի մեջ է մտել 1999 թվականի հունվարի 12-ից եւ ուժը կորցրել է 2007 թվականի մայիսի 18-ից:

««Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքը ԱԺ-ն ընդունել է 2001 թվականի թվականի սեպտեմբերի 11-ին, ՀՀ Նախագահը ստորագրել է 2001 թվականի հոկտեմբերի 6-ին, ուժի մեջ է մտել 2001 թվականի հոկտեմբերի 18-ից:

««Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» 2001 թվականի հոկտեմբերի 18-ից ուժի մեջ մտած ՀՀ օրենքով փոփոխություններ եւ լրացումներ են կատարվել «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ, 10-րդ, 11-րդ, 13-րդ 18-րդ, 21-րդ, 26-րդ, 27-րդ հոդվածներում եւ օրենքում ավելացվել են 20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածները:

«Դատարանակազմության մասին» օրենքի 1-ին-10-րդ հոդվածներով, 2-րդ, (13-րդ-17-րդ հոդվածներ), 3-րդ (18-րդ-20-րդ հոդվածներ), 3.1-րդ (20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներ) եւ 4-րդ (21-րդ, 23-րդ-25-րդ հոդվածներ) գլուխներով ամրագրված դրույթները ներկայացնենք օրենքն ուժը կորցնելուց առաջ գոյություն ունեցող տարբերակով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության դատարանների համակարգը եւ դրանց կազմավորումը որոշվում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ եւ սույն օրենքով»**:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները: Արդարադատություն իրականացնելիս դատավորներն անկախ են եւ ենթարկվում են միայն օրենքին»**:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ կետերով ամրագրված է, որ արտակարգ դատարանների ստեղծումն արգելվում է. իսկ դատարանի լիազորությունների յուրացումը պատժվում է օրենքով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ արդարադատությունն իրականացվում է քաղաքացիական եւ տնտեսական վեճերի, վարչական իրավախախտումների եւ հանցագործությունների վերաբերյալ գործերը դատական նիստերում քննելու եւ լուծելու միջոցով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ յուրաքանչյուր ոք ունի ՀՀ Սահմանադրությամբ, ՀՀ միջազգային պայմանագրերով, օրենքներով եւ այլ իրավական ակտերով ամրագրված իր իրավունքների եւ ազատությունների դատական պաշտպանության իրավունք:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ օրենքի եւ դատարանի առջեւ բոլորը հավասար են եւ առանց խտրականության հավասարապես պաշտպանվում են օրենքով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ, դատարաններն արդարադատությունն իրականացնում են ՀՀ Սահմանադրությանը, ՀՀ միջազգային պայմանագրերին եւ օրենքներին համապատասխան:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածով ամրագրված են առաջին ատյանի, վերաքննիչ, տնտեսական եւ վճռաբեկ դատարաններում գործերի քննության կարգը:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ դատարաններում գործերը քննվում են հայերեն լեզվով, իսկ հայերենին չտիրապետողները կարող են նյութերին ծանոթանալ թարգմանչի միջոցով եւ հանդես գալ այլ լեզվով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածով ամրագրված է, որ դատարաններում գործերը քննվում են հրապարակայնորեն՝ բացառությամբ դատարանի որոշմամբ իրականացվող դռնփակ նիստերի:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են՝**

1) առաջին ատյանի դատարանները.

2) վերաքննիչ դատարանները.

2.1) տնտեսական դատարանը,

3) վճռաբեկ դատարանը»:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ գլխում (13-րդ-17-րդ հոդվածներ) ներկայացված են առաջին ատյանի դատարանների հասկացողությունը եւ դրանց տեղաբաշխումը (հոդված 13), Երեւան քաղաքի առաջին ատյանի դատարանները եւ դրանց կազմը, (հոդված 14), մարզերի առաջին ատյանների դատարանները եւ դրանց կազմը (հոդված 15), առաջին ատյանի դատարանների նախագահների լիազորությունները (հոդված 16), առաջին ատյանի դատարանների աշխատակազմը (հոդված 17):

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ գլխում (18-րդ-20-րդ հոդվածներ) ներկայացված են վերաքննիչ դատարանների հասկացողությունը, դրանց կազմը եւ տեղաբաշխումը (հոդված 18), վերաքննիչ դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 19), վերաքննիչ դատարանի աշխատակազմը (հոդված 20):

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 3.1-րդ գլխում (20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներ) ներկայացված են տնտեսական դատարանի հասկա-

Տես էջ 6

Բացահայտում

5-րդ էջից

ցողությունը, դրա կազմը եւ տեղաբաշխումը (հոդված 20.1), տնտեսական դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 20.2), տնտեսական դատարանի աշխատակազմը (հոդված 20.3):

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ գլխում (21-րդ, 23-րդ-25-րդ հոդվածներ) ներկայացված են վճռաբեկ դատարանի հասկացողությունը, կազմը եւ տեղաբաշխումը (հոդված 21), վճռաբեկ դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 23), վճռաբեկ դատարանի պալատի նախագահի լիազորությունները (հոդված 24), վճռաբեկ դատարանի աշխատակազմը (հոդված 25):

ՀՀ Սահմանադրությունն ուժի մեջ մտնելու (05.12.2005թ.), «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտնելու (12.01.1999թ.), ««Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտնելու (18.10.2001թ.) ամսաթվերից, «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին, 10-րդ հոդվածներով ամրագրված դրույթների համադրումից եւ օրենքն ուժը կորցնելու (18.05.2005թ.) ամսաթվից հետեւում է, որ 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից մինչեւ 2007 թվականի մայիսի 18-ը ՀՀ-ում գործել են առաջին ատյանի եւ վերաքննիչ դատարանները, տնտեսական դատարանը եւ վճռաբեկ դատարանը, որոնց սահմանումը, տեղաբաշխումը, դատավորների կազմը, դատարանների նախագահների լիազորությունները ներկայացված են «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ-9-րդ հոդվածներով, 2-րդ (13-րդ-17-րդ հոդվածներ), 3-րդ (18-րդ-20-րդ հոդվածներ), 3.1-րդ (20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներ) եւ 4-րդ (21-րդ, 23-րդ-25-րդ հոդվածներ) գլուխներով ամրագրված դրույթներով:

ՀՀ Սահմանադրության 91-րդ, 92-րդ հոդվածների 1-ին մասերի եւ «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին, 7-րդ եւ 10-րդ հոդվածներով, 2-րդ (13-րդ-17-րդ հոդվածներ), 3-րդ (18-րդ-20-րդ հոդվածներ), 3.1-րդ (20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներ) եւ 4-րդ (21-րդ, 23-րդ-25-րդ հոդվածներ) գլուխներով ամրագրված դրույթներից հետեւում է, որ ՀՀ տնտեսական դատարանը մասնագիտացված դատարան է:

4. ՀՀ Դատական օրենսգիրք

ՀՀ Դատական օրենսգիրքը ՀՀ ԱԺ-ի կողմից ընդունվել է 2007 թվականի փետրվարի 21-ին, ՀՀ նախագահը ստորագրել է 2007 թվականի ապրիլի 7-ին եւ ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի մայիսի 18-ից:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 1-ին հոդվածի համաձայն՝ **«Դատական իշխանությունն իրականացնում են դատարանները՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը (այսուհետ՝ Սահմանադրություն) եւ օրենքներին համապատասխան»**:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«Սույն օրենսգիրքը կարգավորում է դատական իշխանության կազմակերպման եւ գործունեության հետ կապված հարաբերությունները այնքանով, որքանով դրանք չեն վերաբերում Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանին»**:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«1. Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն դատական ատյանը, բացի սահմանադրական արդարադատության հարցերից, Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանն է (այսուհետ՝ վճռաբեկ դատարան), որը կոչված է ապահովելու օրենքի միատեսակ կիրառությունը:**

2. Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են նաեւ առաջին ատյանի եւ վերաքննիչ դատարանները:

3. Առաջին ատյանի դատարաններն են՝

1) ընդհանուր իրավասության դատարանները.

2) մասնագիտացված դատարանները:

4. Մասնագիտացված դատարաններն են՝

1) քրեական դատարանները.

2) քաղաքացիական դատարանները.

3) վարչական դատարանը:

5. Վերաքննիչ դատարաններն են՝

1) քրեական վերաքննիչ դատարանը.

2) քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանը»:

ՀՀ Սահմանադրության 91-րդ, 92-րդ հոդվածների 1-ին մասերի եւ ՀՀ Դատական օրենսգրքի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ հոդվածներով ամրագրված դրույթների համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածում նշված դատարանները համապատասխանում են ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ գլխում (23-րդ-26-րդ հոդվածներ) ներկայացված են ընդհանուր իրավասության դատարանների իրավասությունները (հոդված 22), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը, (հոդված 23), դատարանները, դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 24), դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 25), դատական ակտերի վերանայումը նոր երեւան եկած կամ նոր հանգամանքներով կամ գործի քննությանը չմասնակցած անձանց դիմումով (հոդված 26) պահանջները:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 4-րդ գլխում (27-րդ-30-րդ հոդվածներ) ներկայացված են քաղաքացիական դատարանների իրավասությունները (հոդված 27), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը (հոդված 28), դատարանները, դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 29), դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 30):

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 5-րդ գլխում (31-րդ-34-րդ հոդվածներ) ներկայացված են քրեական դատարանների իրավասությունները (հոդված 31), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը (հոդված 32), դատարանները, դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 33), դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 34):

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 6-րդ գլխում (35-րդ-38-րդ հոդվածներ) ներկայացված են վարչական դատարանի իրավասությունները (հոդված 35), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը (հոդված 36), դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 37), դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 38):

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 7-րդ գլխում (39-րդ-49-րդ հոդվածներ) ներկայացված են վերաքննիչ դատարանի իրավասությունները (հոդված 39), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը (հոդված 40), դատարանները, դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 41), վերաքննիչ բողոք բերելու ժամկետը (հոդված 42), վերաքննիչ բողոք բերելու իրավունքը (հոդված 43), վերաքննիչ բողոք բերելու հիմքերը (հոդված 44), քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ բողոք բերելու սահմանափակումները (հոդված 45), վերաքննիչ բողոքի պատասխանը (հոդված 46), վերաքննության սահմանները փաստի հարցում (հոդված 47), վերաքննիչ դատարանի լիազորությունները (հոդված 48), վերաքննիչ դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 49):

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 8-րդ գլխում (50-րդ-62-րդ հոդվածներ) ներկայացված են վճռաբեկ դատարանի գործունեության նպատակը եւ իրավասությունները (հոդված 50), դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելը (հոդված 51), դատարանի կառուցվածքը, դատավորների թվակազմը եւ նստավայրերը (հոդված 52), դատարանի պալատները (հոդված 53), դատարանի նիստերը եւ որոշումներ ընդունելու կարգը (հոդված 54), վճռաբեկ բողոք բերելու ժամկետը (հոդված 55), վճռաբեկ բողոք բերելու իրավունքը (հոդված 56), վճռաբեկ բողոք բերելու հիմքերը (հոդված 57), վճռաբեկ բողոք բերելու սահմանափակումները (հոդված 58), վճռաբեկ բողոքի պատասխանը (հոդված 59), վճռաբեկ դատարանի լիազորությունները (հոդված 60), վճռաբեկ դատարանի նախագահի լիազորությունները (հոդված 61), վճռաբեկ պալատի նախագահի լիազորությունները (հոդված 62):

5. «Հայաստանի Հանրապետության Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենք

«ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքը ՀՀ ԱԺ-ն ընդունել է 2007 թվականի փետրվարի 22-ին, ՀՀ նախագահը ստորագրել է 2007 թվականի ապրիլի 7-ին եւ ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի ապրիլի 28-ից:

«ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ **«Օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել՝**

2) 1998 թվականի հունիսի 18-ի «Դատարանակազմության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը»:

«ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«Օրենսգրքով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության դատարանները սկսում են գործել 2008 թվականի հունվարի 1-ից»**:

«ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական դատարանը գործում է մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ը, որից հետո դրա գործունեությունը դադարում է»**:

ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու (18.05.2007թ.) ամսաթվից եւ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասով ամրագրված դրույթի համադրումից հետեւում է, որ «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքն ուժը կորցրել է 18.05.2007թ-ից, որից էլ հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից ՀՀ-ում չեն գործում «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածով նախատեսված առաջին ատյանի դատարանները, վերաքննիչ դատարանները, վճռաբեկ դատարանը եւ տնտեսական դատարանը, ինչպես նաեւ վերացել են «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ-9-րդ հոդվածներով, 2-րդ (13-րդ-17-րդ հոդվածներ), 3-րդ (18-րդ-20-րդ հոդվածներ), 3.1-րդ (20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներ) եւ 4-րդ (21-րդ, 23-րդ-25-րդ հոդվածներ) գլուխներով ամրագրված դրույթները:

ՀՀ Դատական օրենսգրքի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ հոդվածների եւ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի համադրումից հետեւում է, որ ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածով նախատեսված դատարանները ՀՀ-ում գործելու են 2008 թվականի հունվարի 1-ից, որից էլ հետեւում է, որ ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ (23-րդ-26-րդ հոդվածներ), 4-րդ (27-րդ-30-րդ հոդվածներ), 5-րդ (31-րդ-34-րդ հոդվածներ), 6-րդ (35-րդ-38-րդ հոդվածներ) եւ 7-րդ (39-րդ-49-րդ հոդվածներ) գլուխներով ընդհանուր իրավասության եւ մասնագիտացված առաջին ատյանի դատարանների, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի վերաբերյալ ամրագրված դրույթները գործելու են 2008 թվականի հունվարի 1-ից:

ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու (18.05.2007թ.) ամսաթվի եւ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով ամրագրված դրույթից հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ը ՀՀ-ում գործելու է ՀՀ տնտեսական դատարանը:

6. ՀՀ Սահմանադրության եւ օրենքների 1-5 կետերում ներկայացված հոդվածների եւ փաստերի հիման վրա կատարված եզրակացություններ

ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին, 91-րդ հոդվածի 1-ին, 92-րդ հոդվածի 1-ին, 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասերի համադրումից եւ ՀՀ Սահմանադրությունը 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից ուժի մեջ մտնելու փաստից հետեւում է, որ 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ից ՀՀ Սահմանադրությանը եւ օրենքներին համապատասխան ՀՀ-ում պետք է գործեն եւ արդարադատությունն իրականացնեն ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանները եւ վճռաբեկ դատարանը, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանները, որոնց լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանվում են Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով:

Քանի որ ՀՀ Սահմանադրությունն ուժի մեջ մտնելու ժամանակ՝ 2005 թվականի դեկտեմբերի 5-ին, գործելիս է եղել «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքը, որի 1-ին հոդվածի համաձայն՝ **«Հայաստանի Հանրապետության դատարանների համակարգը եւ դրանց կազմավորումը որոշվում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ եւ սույն օրենքով»**, ապա հետեւում է, որ ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանների, կամ «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածով նախատեսված առաջին ատյանի, վերաքննիչ, տնտեսական եւ վճռաբեկ դատարանների լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանվել են «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքով:

«Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքը 2007 թվականի մայիսի 18-ից ուժը կորցրած լինելու փաստից հետեւում է, որ «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածով նախատեսված առաջին ատյանի, վերաքննիչ, տնտեսական եւ վճռաբեկ դատարանների, կամ ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանների, լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը ուժը կորցրել են 2007 թվականի մայիսի 18-ից:

Քանի որ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն՝ ՀՀ Դատական օրենսգրքով նախատեսված ՀՀ դատարանները սկսում են գործել 2008 թվականի հունվարի 1-ից, ապա ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածով նախատեսված առաջին ատյանի՝ ընդհանուր իրավասության եւ մասնագիտացված՝ քրեական ու քաղաքացիական դատարանների եւ վարչական դատարանի, վերաքննիչ՝ քրեական վերաքննիչ դատարանի եւ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի, ինչպես նաեւ վճռաբեկ դատարանի, կամ՝ ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանների, լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը գործելու են 2008 թվականի հունվարի 1-ից:

Հետեւաբար, 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանների, լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանված չեն «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքով եւ կամ ՀՀ Դատական օրենսգրքով:

Քանի որ ՀՀ Սահմանադրության մեջ նշված չեն եւ ՀՀ-ում չի գործում որեւէ օրենք, որով 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար սահմանի ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ դատարանների եւ վճռաբեկ դատարանի, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարանների, կամ ՀՀ Դատական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածով նախատեսված առաջին ատյանի՝ ընդհանուր իրավասության եւ մասնագիտացված՝ քրեական ու քաղաքացիական դատարանների եւ վարչական դատարանի, վերաքննիչ՝ քրեական վերաքննիչ դատարանի եւ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի, ինչպես նաեւ վճռաբեկ դատարանի լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը, ապա հետեւում է, որ նշված ժամանակահատվածում ՀՀ-ում գործող դատարանների համար սահմանված չեն նրանց լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը:

Հետեւաբար՝ 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ-ում առկա դատարանների գործունեությունը որեւէ օրենքով չի կարգավորվում, որից էլ հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից հետո ՀՀ-ում գործող բոլոր դատարանների գործունեությունը հակասում են ՀՀ Սահմանադրության 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասերության **«Դատարանների լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը սահմանվում են Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով»** դրույթներին:

Քանի որ 2007 թվանակի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ-ում չեն գործելու նաեւ ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ նախատեսված մասնագիտացված դատարանները, իսկ ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու (18.05.2007թ.) ամսաթվի եւ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով ամրագրված դրույթի համադրումից հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ը ՀՀ-ում գործելու է ՀՀ տնտեսական դատարանը, որի կազմավորումը, իրավասությունները, դատարանի նախագահի եւ դատավորների լիազորությունները վերացվել են «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքը (7-րդ հոդվածի 4-րդ մասերությամբ, 10-րդ հոդվածի 2.1 մասով եւ 3.1 գլխի 20.1-րդ-20.3-րդ հոդվածներով ամրագրված դրույթները) ուժը կորցնելու հետ միասին, եւ քանի որ դրանք նախատեսված չեն որեւէ այլ օրենքով, ապա հետեւում է, որ «ՀՀ Դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով ամրագրված «... **տնտեսական դատարանը գործում է մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ը ...**» դրույթը ոչ միայն հակասում է ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 1-ին մասերությամբ ամրագրված դրույթներին, այլեւ՝ 2007 թվականի մայիսի 18-ից մինչեւ 2008 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար որեւէ օրենքով նախատեսված չեն ՀՀ տնտեսական դատարանի լիազորությունները, կազմավորման ու գործունեության կարգը, ինչպես նաեւ սահմանված չեն դատարանի նախագահի եւ դատավորների լիազորությունները:

Կատարված մեկնաբանություններից հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից ՀՀ-ում գործող բոլոր դատարանների գործունեությունը, դատարանների նախագահների եւ դատավորների լիազորությունները սահմանված չեն ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով, որից էլ հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից հետո ՀՀ-ում գործող բոլոր դատարանների կողմից կայացված բոլոր ակտերը պետք է համարվեն հակասահմանադրական եւ ճանաչվեն անվավեր:

Կատարված մեկնաբանություններից հետեւում է, որ 2007 թվականի մայիսի 18-ից հետո ՀՀ տնտեսական դատարանն իրենից ներկայացնում է ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով չնախատեսված դատարան, այսինքն՝ այն **«արտակարգ դատարան է»**, որի ստեղծումն արգելված է ՀՀ Սահմանադրության 92-րդ հոդվածի 3-րդ մասերությամբ ամրագրված դրույթով:

[illegible]

Գիտության մեծ երախտավորը

Տաղանդավոր քիմիկոսի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ

Ակադեմիկոս Սարգիս Համբարձումի Վարդանյանը Հայաստանում օրգանական քիմիայի դպրոցներից մեկի հիմնադիրն է: Նրա ուսումնասիրությունները ացետիլենի, վինիլացետիլենի, հագեցած հետերոցիկլերի քիմիայի բնագավառում բազմաթիվ քիմիկոսների համար եղել է աշխատանքային ուղեցույց:

Սարգիս Համբարձումի Վարդանյանը ծնվել է 1917 սեպտեմբերի 20-ին, Շուլավեր գյուղում (այժմ՝ Վրաստանի Մառնեուլի շրջանի Շահումյան ավան): 1936-ին միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո ընդունվում է Երեւանի պետական համալսարանի քիմիական ֆակուլտետը: 1941-ին վերջին՝ չորրորդ կուրսն ավարտելուց հետո մեկնում է ռազմաճակատ, հասնում՝ մինչեւ Բեռլին: Ռազմաճակատում ցուցաբերած արիության եւ խիզախության համար նա պարգեւատրվում է մի շարք շքանշաններով ու մեդալներով:

1946-ին նա զորացրվում է բանակից եւ նույն տարում Երեւանի պետական համալսարանում հանձնում պետական քննությունները, միաժամանակ աշխատելով ՀՍՍՀ ԳԱ քիմիայի ինստիտուտում: Նույն թվականին ընդունվում է ՍՍՀՄ ԳԱ օրգանական քիմիայի ասպիրանտուրա եւ 1949-ին պաշտպանում է թեկնածուական թեզ:

1951-ին Ս. Հ. Վարդանյանն ընդունվում է նույն ինստիտուտի դոկտորանտուրան եւ կատարում է լայնածավալ հետազոտություններ տարբեր ալկօքսիկետոնների սինթեզի եւ փոխարկման ասպարեզում, իսկ 1955-ին պաշտպանում դոկտորական թեզ «Ալկօքսիկետոնների եւ տարբեր դիրքերում ալկօքսի խումբ պարունակող վինիլացետիլենային սպիրտների սինթեզը եւ փոխարկումները» թեմայով:

Նա մանրամասն ուսումնասիրել է ֆունկցիոնալ խմբեր պարունակող տարբեր ացետիլենային միացությունների հիդրատացման ռեակցիայի մեխանիզմը եւ ուղղվածությունը, բացահայտել եռակի կապի հիդրատացման ուղղվածության կախումը միջանկյալ -կոմպլեքսի կառուցվածքից եւ տարածական գործոններից:

1953-ին նշանակվում է ացետիլենի քիմիայի լաբորատորիայի վարիչ, իսկ 1956-ին՝ նույն ինստիտուտի դիրեկտորի տեղակալ՝ գիտական գծով:

Այդ տարիներին նրա ղեկավարությամբ խորը ուսումնասիրություններ են տարվում ացետիլենի եւ նրա ածանցյալների քիմիայի ասպարեզում: Այստեղ դրսեւորվում է նրա տաղանդը չհագեցած միացությունների քիմիայի ուսումնասիրման գործում: Նրան են պատկանում ացետիլենային, վինիլացետիլենային եւ դիվինիլացետիլենային համակարգերի նուկլեոֆիլ եւ էլեկտրոֆիլ միացման ռեակցիաների մանրակրկիտ ուսումնասիրությունները: Այդ հետազոտությունների գագաթնակետը հանդիսացավ ացետիլեն-ալլեն-կումուլենային նոր վերախմբավորումը, որն իրավամբ կրում է Վարդանյանի վերախմբավորում անունը:

Ս. Հ. Վարդանյանի վինիլացետիլենային քիմիայի ասպարեզում հիմնական հետազոտությունները եւ կոնցեպցիաներն արտացոլված են «Վինիլացետիլենի եւ նրա ածանցյալների քիմիա» մենագրության մեջ, որը վինիլացետիլենի քիմիային նվիրված առաջին մենագրությունն է աշխարհում:

Այդ բնագավառի հետազոտությունները նրան հնարավորություն տվեցին

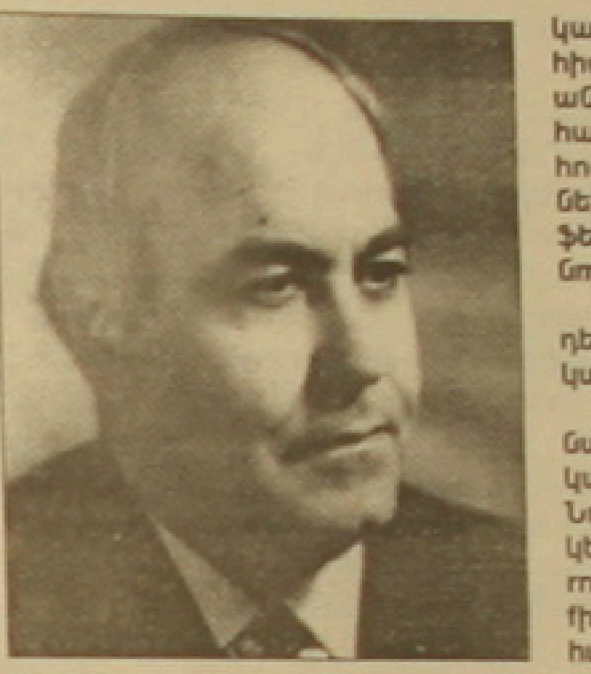

կամուրջ գցել ացետիլենի քիմիայի եւ հետերոցիկլիկ միացությունների քիմիայի միջեւ, որոնք դեղամիջոցներ ստեղծելու անհրաժեշտ ելանյութերի հիմնական խմբերից են:

Նա տվեց չհագեցած միացությունների հիման վրա կենսաբանորեն ակտիվ նյութերի սինթեզի հիմնական ուղղությունները: Այդ պատճառով 1968-ին նա իր լաբորատորիայով փոխադրվում է Ա. Լ. Մնջոյանի անվան Նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտ՝ որպես ացետիլենի հիման վրա կենսաբանորեն ակտիվ նյութերի սինթեզի լաբորատորիայի վարիչ:

Նրա ղեկավարությամբ կատարված աշխատանքների շնորհիվ ստացան ազոտ, ծծումբ եւ թթվածին պարունակող նոր հետերոհամակարգեր, որոնց կենսաբանական փորձարկումը բացահայտեց մի շարք հեռանկարային օրինաչափություններ, որոնք հիմք են հանդիսանում ցավազրկող-անզգայացնող, հակասպրեսային, հակաջղաձգային, հանգստացուցիչ, հոգեբուժական եւ հակադեպրեսիվ ներգործություն ունեցող նոր, բարձրէֆեկտիվությամբ միացությունների նպատակադրված սինթեզի համար:

Արդյունքում նրանց ստեղծած մեկ դեղամիջոցը ենթարկվում է կլինիկական փորձարկման:

1970-ին Ս. Հ. Վարդանյանը նշանակվում է ՀՍՍՀ ԳԱ Նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի տնօրեն: Նրա նախաձեռնությամբ կազմակերպվեցին նոր լաբորատորիաներ, որոնք հանրապետությունում դարձան քիմիական հետազոտությունների հայտնի կենտրոններ, միաժամանակ զարգացնելով այն բաժինների գործունեությունը, որոնք էական դեր են կատարում քիմիական գիտության հարստացման եւ դեղանյութերի բժշկության մեջ ներդնելու գործում:

1971-ին Ս. Հ. Վարդանյանը ընտրվում է ՀՍՍՀ ԳԱ թղթակից անդամ, իսկ 1977-ին՝ իսկական անդամ: 1973-ին նա ընտրվում է քիմիական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղարի տեղակալ, իսկ 1987-ին՝ քիմիական եւ երկրաբանական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար, ինչպես նաեւ ՀՍՍՀ ԳԱ նախագահության անդամ:

Լայն է ակադեմիկոս Ս. Հ. Վարդանյանի գիտահասարակական գործունեության շրջանակը: Քիմիայի զարգացումը հանրապետությունում պահանջում էր համապատասխան կադրերի պատրաստում, եւ նա զգալի ժամանակ եւ ուժեր է ներդնում բարձր որակավորում ունեցող քիմիկոսների պատրաստման կարեւոր գործում: Ս. Հ. Վարդանյանի ինստիտուտից քիմիական դպրոցը մեծ ճանաչում ունի: Նրա ղեկավարությամբ գրվել են 45 թեկնածուական եւ 5 դոկտորական թեզեր: Նա կատարել է նաեւ մանկավարժական աշխատանք Երեւանի պետական համալսարանում:

Ս. Հ. Վարդանյանը Հայկական սովետական հանրագիտարանի "Химия природных соединений", "Химико-фармацевтический журнал"-ի եւ «Հայկական քիմիական ամսագրի» խմբագրական խորհրդի անդամ էր, իսկ 1988 թվականից՝ վերջինիս գլխավոր խմբագիրը:

Ակադեմիկոս Ս. Հ. Վարդանյանը բազմիցս մասնակցել է միջազգային գիտաժողովների. նա զեկուցումներով հանդես է եկել Կանադայում, Հնդկաստանում, ԳՖՀ-ում, ԱՄՆ-ում, Իտալիայում, Ֆրանսիայում, Անգլիայում եւ այլ երկրներում:

Գիտական բեղմնավոր գործունեության համար Ս. Հ. Վարդանյանը պարգեւատրվել է Աշխատանքային կարմիր դրոշի շքանշանով, ՀՍՍՀ ԳԱ Նախագահության «Վաստակագրով», նրան շնորհվել է Հայկական ՍՍՀ գիտության վաստակավոր գործչի պատվավոր կոչում:

Ակադեմիկոս Ս. Հ. Վարդանյանը 1997-ի ապրիլի 2-ին կնքեց իր մահկանացուն:

Իր բազմակողմանի գործունեությամբ, կազմակերպչական ընդունակություններով, շրջապատի հանդեպ ցուցաբերած ուշադրությամբ Ս. Հ. Վարդանյանն արժանացել է համընդհանուր սիրո եւ հարգանքի:

ՀՀ ԳԱԱ Քիմիական եւ Երկրի մասին գիտությունների բաժանմունք
ՀՀ ԳԱԱ Նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-07/41» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Տավուշի մարզում գարնանային հեղեղումների հետեւանքով քանդված մարզային եւ համայնքային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների վերականգնման ենթակա հատվածների եւ արհեստական կառուցվածքների վերականգնման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Գնանշման հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ.Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14.30:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-07/42» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Տավուշի մարզի առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ուղղությամբ իրականացվող վերականգնման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Գնանշման հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ.Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/167 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձոր, Ստեփանավան, Տաշիր, Ալավերդի, Թումանյան, Ախթալա եւ Շամլուղ համայնքների բազմաբնակարան թվով 53 բազմաբնակարան բնակելի շենքերի տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 11800.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գագիկ. Հուռոյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12:30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/168» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Լոռու մարզի ք. Սպիտակի Ալեք Մանուկյան 1-ին նրբ. վերանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1740 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ձ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/169» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Վանաձոր քաղաքի Շախմատի դպրոցի կառուցման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3500.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/170 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Լոռու մարզի ք. Շամլուղ 1-ին եւ 7-րդ փողոցների կոյուղագծի հիմնանորոգման, ք. Ստեփանավան Ջախափնյա թաղամասի կոյուղագծի F-700մմ տրամագծի կոլեկտորի ու Ծաղկաբեր գյուղի սելավատարի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1600 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/171 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար՝ ՀՀ Լոռու մարզի Ախթալա միջհամայնքային ճանապարհի հիմնանորոգման, ՀՀ Լոռու մարզի Ալավերդի ներհամայնքային ճանապարհի հիմնանորոգման, ՀՀ Լոռու մարզի Գուգարքի ներհամայնքային ճանապարհի հիմնանորոգման, Թումանյանի կենտրոնական փողոցի հիմնանորոգման ք. Վանաձորի Աբեղյան փողոցի բարեկարգման, ք. Ստեփանավանի Րաֆֆու եւ Ռումինական փողոցների նորոգման, ք. Տաշիրի ակադեմիկոս Ջահուկյանի փողոցի աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը ժամը 11:30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/172 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Լոռու մարզի ք. Վանաձորի Իսահակյան փողոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/173» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Լոռու մարզի ք. Սպիտակի Անեմյան փողոցի վերանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1260 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ձ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/174» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Լոռու մարզի մարզպետարանի շենքի հիմնանորոգման եւ ք. Թումանյանի N5 փողոցի N7 բ/շենքի ամրացման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3400.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/175 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար՝ **ՀՀ Լոռու մարզի գ. Ուռուտի դպրոցի հիմնանորոգման, գ. Սվերդլովի դպրոցի հիմնանորոգման, գ. Շահումյանի դպրոցի հիմնանորոգման, ք. Վանաձորի N 2 դպրոցի ջեռուցման համակարգի հիմնանորոգման, ք. Վանաձորի N 9 դպրոցի ջեռուցման համակարգի հիմնանորոգման, գ. Օձունի դպրոցի ջեռուցման համակարգի հիմնանորոգման եւ ք. Վանաձորի մարզային գրադարանի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 7700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16:00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/176 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Լոռու մարզի Ղարաքիլիսայի ճակատամարտին նվիրված հուշահամալիրի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1560 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Հուրյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 17.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/177 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Տավուշի մարզի սելավներից վնասված համայնքային ենթակառուցվածքների, ճանապարհների հիմնանորոգման (Նոյեմբերյան, գյուղեր) աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1100 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/178 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Տավուշի մարզի Իջեւան քաղաքի փողոցների հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Հուրյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/179» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Տավուշի մարզի Իջեւան քաղաքի թիվ 3 միջն. դպրոցի ճանապարհի կառուցման (400 գծմ ճանապարհի կառուցում), Դովեղ համայնքի դպրոց տանող ճանապարհի խճապատման, Դիլիջան քաղաքի թիվ 5 Վ.Անանյանի անվան դպրոցի ճանապարհի կառուցման (300 գծմ ճանապարհի կառուցում), Գոշ համայնքի դպրոց տանող ճանապարհի ասֆալտապատման (որը հասնում է մինչեւ եկեղեցի), Դիլիջան քաղաքի թիվ 6 դպրոցի ճանապարհի հիմնանորոգման, Գանձաքար համայնքի դպրոց տանող ճանապարհի հիմնանորոգման եւ Բերդ քաղաքի սելավներից վնասված փողոցների հիմնանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2530 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ձ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/181» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Վանաձոր քաղաքի բազմաբնակարան բնակելի շենքերի բակերի բարեկարգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3450.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 17.30-ն: